

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 12.9.2007
KOM(2007) 514 lopullinen

2007/0188 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteisön osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden yhteiseen, tutkimus- ja kehitystyötä tekevien pk-yritysten tukemiseen tähtäävään tutkimus- ja kehitysohjelmaan

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Tavoitteet

Tämän ehdotuksen tavoitteena on, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan perusteella päätöksen yhteisön osallistumisesta usean jäsenvaltion toteuttamaan yhteiseen Eurostars-t&k-ohjelmaan (jäljempänä 'Eurostars-yhteisohjelma'). Tällä EUREKAN aloitteella autetaan tutkimus- ja kehitystyötä tekeviä pk-yrityksiä (jäljempänä 't&k-työtä tekevät pk-yritykset') tekemään markkinasuuntautunutta tutkimusta monikansallisissa hankkeissa. Tähän mennessä 22 jäsenvaltiota ja viisi muuta EUREKA-maata¹ on periaatteessa sitoutunut rahoittamaan Eurostars-yhteisohjelmaa 300 miljoonalla eurolla ohjelman kuusivuotisen keston ajan. Yhteisö osallistuu ohjelmaan enintään 100 miljoonalla eurolla.

Perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla toteutettavassa toiminnassa jäsenvaltiot eivät pelkästään koordinoi tutkimusohjelmiaan vaan osallistuvat aktiivisesti vapaaehtoiseen yhdentymisprosessiin, joka kattaa tieteelliset, hallinnolliset ja rahoitukselliset näkökohdat. Tieteelliseen yhdentymiseen kuuluu tieteen ja teknologian alan toimien yhteinen määrittely ja toteutus sekä toteutettavien hankkeiden keskitetty valinta tieteellisen huippulaadukkuuden ja odotettujen taloudellisten vaikutusten perusteella. Hallinnollinen yhdentyminen edellyttää tuloksellisesti toimivaa erityistä täytöntöönpanorakennetta, joka vastaa Eurostars-yhteisohjelman keskitetystä ja tehokkaasta toteutuksesta. Rahoitukselliseen yhdentymiseen taas kuuluu monivuotinen rahoitussuunnitelma, johon mukana ovat jäsenvaltiot sekä Islanti, Israel, Norja, Sveitsi ja Turkki tuovat kukin oman osuutensa.

1.2. Ehdotuksen perustelut

Kilpailukykyneuvosto korosti marraskuussa 2004² pk-yritysten merkitystä Euroopan kasvulle ja kilpailukyvyille ja piti näin ollen tärkeänä, että jäsenvaltiot ja komissio pyrkivät parantamaan pk-yrityksille suunnattujen kansallisten ja yleiseurooppalaisten tukiohjelmien tuloksellisuutta ja täydentävyyttä. Neuvosto kannusti komissiota erityisesti selvittämään mahdollisuuksia luoda tutkimusta tekeville pk-yrityksille alhaalta ylöspäin toimiva tukijärjestelmä. Lisäksi neuvosto muistutti kansallisten ohjelmien koordinoinnin tärkeydestä eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) kehittymisen kannalta ja kehotti jäsenvaltioita ja komissiota määrittelemään tiiviissä yhteistyössä ne valikoidut alat, joilla 169 artiklaa voitaisiin soveltaa. Neuvosto pyysi komissiota kehittämään edelleen yhteistyötä ja koordinointia yleiseurooppalaisten järjestelmien – varsinkin EUREKAN – ja EU:n välillä.

Euroopan parlamentti toteaa tieteestä ja teknologiasta antamassaan tiedonannossa³ painokkaasti, että t&k:n ja innovoinnin tukemiseen olisi entistä tehokkaammin ja koordinoitummin käytettävä muita rahoitus- ja tukimekanismeja, kuten EUREKAa.

¹ Islanti, Israel, Norja, Sveitsi ja Turkki.

² Neuvoston kokous (kilpailukyky), 25.–26. marraskuuta 2004, 14687/04 (Presse 323).

³ EUVL C 320 E, 15.12.2005, s. 259.

Parlamentti kannattaa tiiviimpää yhteistyötä kansallisten tutkimusohjelmien välillä ja pyytää komissiolta EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisia aloitteita.

Seitsemäs puiteohjelma⁴ sisältää mahdollisuuden käynnistää tällaisia 169 artiklan mukaisia aloitteita aloilla, jotka on määritelty tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Yhteisön osallistuminen yhteisesti toteutettaviin tutkimusohjelmiin on erityisen tärkeää laajamittaisessa eurooppalaisessa yhteistyössä, jota jäsenvaltiot, joilla on yhteisiä tarpeita ja/tai intressejä, toteuttavat eri kokoonpanoissa (”vaihtelevan geometrian” periaatteen mukaisesti). Puiteohjelman erityisohjelmissa⁵ on yksilöity tällaisille aloitteille neljä alaa, joihin kuuluu muun muassa *Valmiudet*-erityisohjelmassa nimetty ”tutkimusta tekevät pk-yritykset” (ns. Eurostars-aloite)⁶. Näin ollen myös *Valmiudet*-erityisohjelman työohjelmassa viitataan Eurostars-aloitteeseen⁷.

1.3. Yleinen tausta

1.3.1 Pk-yritykset globalisoituvassa taloudessa sekä Lissabonin prosessi

Pk-yritykset⁸ muodostavat 99 prosenttia kaikista yrityksistä Euroopassa, joten ne ovat keskeisellä sijalla Lissabonin uudistetun kasvu- ja työllisyysstrategian kannalta: pk-yritykset ovat korvaamaton innovaatioiden ja työpaikkojen lähde⁹. Niillä on edessään monia vaikeita haasteita: arvoketjujen kiihtyvistä kansainvälistymisestä johtuva kova globaali kilpailu, entistä nopeammat tuotesykliä, muutokset talouden rakenteissa ja kansainvälisessä työnjaossa. Monet pk-yritykset kamppailevat löytääkseen uuden asemansa muuttuneilla markkinoilla. Innovatiivisille pk-yrityksille saattaa pienestä koosta ja joustavasta organisaatiosta olla huomattavaa etuakin tässä muuttuvassa taloudellisessa ympäristössä, kun ne pystyvät sopeutumaan nopeasti ja tarttumaan uusiin markkinamahdollisuuksiin. T&k-työtä tekevät pk-yritykset voivat hyvin merkittävällä tavalla edesauttaa tieteellisen tiedon ja uuden teknologian muuntamista innovatiivisiksi tuotteiksi, prosesseiksi ja palveluiksi, mikä taas tukee Lissabonin tavoitteiden saavuttamista.

1.3.2 T&k-työtä tekevät pk-yritykset Euroopassa

T&k-työtä tekevät pk-yritykset määritellään pk-yrityksiksi, joilla on omia tutkimusvalmiuksia. Tällaiset pk-yritykset ovat tietämysintensiivisiä, teknologia-/innovaatiolähtöisiä yrityksiä, joilla on olennainen tehtävä innovointiprosessissa. Omien t&k-valmiuksiensa turvin ne kykenevät kehittämään tuotteita, prosesseja tai palveluja, joilla on selkeä innovatiivisuuteen tai teknologiaan perustuva etulyöntiasema. T&k on keskeinen elementti tällaisen yrityksen yritysstrategiassa ja liiketoimintasuunnitelmissa. Euroopassa on liian vähän tällaisia t&k:ssa vahvoja pk-

⁴ Päätös N:o 1982/2006/EY, EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁵ EUVL L 400, 30.12.2006, s. 86.

⁶ Päätös N:o 974/2006/EY, EUVL L 400, 30.12.2006, s. 299.

⁷ Työohjelma 2007, ”Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus”, C(2006) 563, 26.2.2007.

⁸ Pk-yrityksen määritelmä esitetään komission suosituksessa 2003/361/EY, EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁹ KOM(2006) 349 lopullinen, 29.6.2006.

yrityksiä, jotka voisivat kasvaa ja tulla huomisen suuriksi tekijöiksi Euroopassa ja maailmalla¹⁰. On merkille pantavaa, että vuoden 1980 jälkeen perustetuista yhdysvaltalaisista suuryrityksistä 82 % on luotu tyhjästä. EU:ssa taas vuoden 1980 jälkeen perustetuista suuryrityksistä vain 37 % on luotu tyhjästä¹¹. Sen lisäksi, että Euroopassa on vähemmän t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä, yhdysvaltalaiset pienyritykset myös kohdistavat kasvuvaiheessa t&k:hon enemmän resursseja kuin eurooppalaiset yritykset. Eurooppa on jälkijunassa t&k-työtä tekevien pk-yritysten kasvun edistämisessä. Alan kansalliset toimintapolitiikat ovat hajanaisia, eikä käytettävissä ole yhteisön tasoista erityistä välinettä tähän tarkoitukseen.

1.3.3 Kansallisten ja yleiseurooppalaisten tutkimusohjelmien koordinointi

Kansallisten tutkimuspolitiikkojen koordinoinnin puute todettiin seitsemännen puiteohjelman valmisteluihin kuuluneessa vaikutustenarvioinnissa ja ennakkoarvioinnissa¹² merkittäväksi rakenteelliseksi heikkoudeksi Euroopan t&k-järjestelmässä. Toiminnan pirstaleisuus on vakava este eurooppalaisen tutkimusalueen muodostumiselle. Erot kansallisten ohjelmien rakenteessa ja toteutuksessa tekevät rajat ylittävästä tieteellisestä ja teknologisesta yhteistyöstä vaikeampaa ja johtavat voimavarojen tehottomaan kohdentumiseen.

Tarvitaan uusia aloitteita kohti parempaa koordinaatiota ja synergiaa yhteisön ja jäsenvaltioiden tasolla harjoitettavan toiminnan välillä. Näin voitaneen vaikuttaa yleisellä tasolla myönteisesti eri puolilla Eurooppaa harjoitettavaan t&k:hon, kun mittakaava kasvaa ja käyttöön saatavat voimavarat voidaan kokonaisuudessaan kohdentaa järkevämmiin.

1.3.4 EUREKA ja puiteohjelma

EUREKA on vuonna 1985 perustettu hallitustenvälinen järjestelmä, jolla pyritään tukemaan markkinasuuntautuneita ylikansallisia t&k- ja innovointihankkeita kaikilla toimialoilla. Siinä on mukana 38 jäsentä, Euroopan yhteisö mukaan luettuna.

Komission vuonna 2000 antamassa, eurooppalaista tutkimusaluetta käsittelevässä tiedonannossa peräänkuulutettiin tiiviimpiä yhteyksiä EUREKAN kaltaisiin järjestelmiin. EUREKAN ministerikonferenssissa Pariisissa kesäkuussa 2004 otettiin tärkeä askel kohti käytännön yhteistyötä puiteohjelman ja EUREKAN välillä: EUREKASTA vastaavat ministerit ja EU:n tutkimuskomissaari pyysivät Euroopan komissiota selvittämään mahdollisuuksia luoda käytännön rahoitusjärjestelyjä, joilla voitaisiin vahvistaa EUREKAN ja puiteohjelman välistä yhteistyötä, muun muassa pk-yrityksiin liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi yhteisön perustamissopimuksen 171 tai 169 artiklan pohjalta. Tämän jälkeen EUREKAN piirissä kehitettiin yhteinen Eurostar-ohjelma, joka on tarkoitus toteuttaa 169 artiklan nojalla ja joka suunnataan suurta kasvupotentiaalia omaaville t&k-työtä tekeville pk-yrityksille.

¹⁰ Euroopan teollisuuden tutkimusinvestointien tulostaulu 2005, Euroopan komissio.

¹¹ *Towards a European Research Area, Science, Technology and Innovation, Key Figures 2005*, Euroopan komissio.

¹² *Impact assessment and ex ante evaluation*, komission yksiköiden valmisteluasiakirja, SEC(2005) 430, liite 1.

1.3.5. Aiempi toiminta ja kokemukset

Ensimmäisessä artikla 169 -aloitteessa, joka koski klinisiä kokeita (ns. EDCTP-kumppanuushanke) nähtiin, että tällainen yhteistyö voi toimia tuloksellisesti vain jos osallistuvien kansallisten ohjelmien välillä tapahtuu yhdentymistä kolmella tasolla: tieteellisen työn sisällössä, hallinnossa ja rahoituksessa. EDCTP osoitti myös, että rahoitukseen liittyvä yhdentymisen on erityisen tärkeää ja että heti alusta saakka on varmistettava osallistuvien maiden selkeä ja monivuotinen sitoutuminen rahoitukseen.

1.4. Voimassa olevat aiemmat säännökset

Vaikka pk-yritykset voivatkin osallistua useisiin puiteohjelman alaisiin ohjelmiin, t&k-työtä tekeville pk-yrityksille ei tällä hetkellä ole omaa erityisratkaisua.

Pk-yritykset voivat osallistua seitsemänteen puiteohjelmaan kahdella tavalla. Ensinnäkin pk-yrityksiä kannustetaan osallistumaan yhteistyöhankkeisiin *Yhteistyö-ohjelmassa*. Lisäksi osiosta ”Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus” tuetaan sellaisia pk-yrityksiä, joilla on tarve hankkia t&k:ta alihankintana.

EUREKA tukee markkinasuuntautuneita monikansallisia tutkimushankkeita ilman aihepiirirajoituksia. EUREKA-hankkeeksi tulevan hankkeen osallistujat joutuvat hankkimaan rahoitusta omista kansallisista ohjelmistaan, koska minkäänlaista keskitettyä rahoitusmekanismia ei ole.

Eurostars-yhteisohjelma täydentää sekä puiteohjelmaa että EUREKAA tarjoamalla alhaalta ylöspäin rakentuvan ohjelman, joka on erityisesti räätälöity t&k-työtä tekevien pk-yritysten tarpeisiin. Eurostars-yhteisohjelma on vahvasti pk-yritysvetoinen, suosii pieniä tutkimuskonsortioita, tukee markkinasuuntautunutta tutkimusta, johtaa kansallisten menettelyjen yhdenmukaistamiseen ja ajalliseen yhteensovittamiseen ja viime kädessä tarjoaa hankkeiden osallistujille vakaan rahoitusmekanismiin.

1.5. Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin

Pk-yritykset ovat keskeisellä sijalla Lissabonin uudistetun kasvu- ja työllisyysstrategian onnistumisen kannalta¹³. Eurostars-ohjelmalla pyritään edistämään erityisen tärkeää pk-yritystyyppiä, eli t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä. Näin ollen se tukee Barcelonassa asetettua tavoitetta nostaa tutkimusinvestointien määrä kolmeen prosenttiin BKT:stä. Eurooppalaisen tutkimusalueen ERAn kehittämisen yhteydessä¹⁴ on ehdotettu kansallisten ja yleiseurooppalaisten tutkimusohjelmien tiiviimpää koordinoitua ja tiiviimpiä yhteyksiä eurooppalaisten tieteen ja teknologian yhteistyöjärjestöjen, kuten EUREKAN, välille. Myös hiljattain annetussa eurooppalaista tutkimusalueen koskevassa vihreässä kirjassa viitataan hallitustenvälisen verkostoitumisrakenteiden, kuten EUREKAN, rooliin pyrittäessä edelleen lisäämään tutkimusrahoituksen johdonmukaisuutta eurooppalaisella tutkimusalueella¹⁵. Eurostars tukee näitä tavoitteita.

¹³ KOM(2006) 349 lopullinen, 29.6.2006.

¹⁴ KOM(2000) 6 lopullinen, 18.1.2000.

¹⁵ KOM(2007) 161 lopullinen, 4.4.2007.

Ohjelman odotetaan myös helpottavan ympäristöteknologioiden, ekoinnovaatioiden sekä ympäristöystävällisten tuotteiden ja toimintatapojen kehittämistä ja laajempaa käyttöä pk-yritysten keskuudessa, jolloin ympäristöä voidaan suojella entistä tehokkaammin. Lisäksi se antaa EU:n pk-yrityksille etua ns. vihreillä markkinoilla, mikä sekin on linjassa EU:n politiikan¹⁶ kanssa.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMINEN JA ERI VAIHTOEHTOJEN ARVIOINTI

2.1. Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Seitsemättä puiteohjelmaa koskeva kuulemismenettely käynnistettiin kesäkuussa 2004 annetun komission tiedonannon *Tiede ja teknologia Euroopan tulevaisuuden avaintekijöinä – suuntaviivoja unionin tutkimusrahoituspolitiikalle* pohjalta. Kuulemiseen haluttiin mukaan laajasti intressitahoja, jotka toimivat tutkimuksen, tutkimuspolitiikan ja tutkimustulosten hyödyntämisen parissa.

Pk-yrityksiä kuultiin EU:n tutkimuspolitiikan tulevaisuudesta kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa Irlanti järjesti EU:n puheenjohtajakaudellaan konferenssin nimeltään ”Research, Innovation and European SMEs”, jota seurasi Alankomaiden puheenjohtajakaudella konferenssi ”Investing in Research and Innovation” – viimeksi mainittu sisälsi myös osion otsikolla ”SMEs, R&D and Innovation”. Toisessa vaiheessa järjestettiin kaksi pk-yritysasioiden seminaaria, marraskuussa 2004 ja tammikuussa 2005.

Eurostars-yhteisohjelman sisällöstä kuultiin seitsemännen puiteohjelman pk-yritysasioiden neuvoa-antavaa ryhmää.

Tieteen ja tekniikan tutkimuskomitean CRESTin jäseniä on kuultu säännöllisesti artikla 169 -aloitteiden etenemisestä ja he ovat myös osallistuneet keskusteluun tieteellisten, hallinnollisten ja rahoituksellisten näkökohtien yhdenmukaistamisesta.

Eurostars-aloitteesta on keskusteltu jäsenvaltioiden kanssa säännöllisesti EUREKAN puitteissa.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Intressitahojen kuulemisessa saatiin vahvaa kannatusta toimille, joilla tuettaisiin pk-yrityksiä ja niiden tutkimustyötä. Tutkimustoimintaa hyödyntävistä pk-yrityksistä puhuttaessa on tehtävä ero t&k-työtä itse tekevien pk-yritysten ja t&k-työtä alihankintana hankkivien pk-yritysten välillä. Kaikissa toimenpiteissä olisi otettava huomioon näiden erilaisten ryhmien tarpeet. Jotkut intressitahot kannattivat erityisesti tutkimusta tekeville pk-yrityksille kohdennettua kentän tarpeista lähtien ohjautuvaa järjestelmää. Näiden tahojen mukaan t&k-työn ulkoistamiseen keskittyvät järjestelmät eivät sovellu sellaisille pk-yrityksille, jotka haluavat tehdä tutkimuksensa itse. Joitakin intressitahoja huolestutti tutkimusta tekevien pk-yritysten vähäinen osuus

¹⁶ Ympäristöteknologian toimintaohjelma ETAP ja ympäristönsuojelun ECAP-avustusohjelma pk-yrityksiä varten.

puiteohjelman yhteistyöhankkeissa. Lisäksi suositeltiin johdonmukaisempaa lähestymistapaa erilaisiin kansallisiin, alueellisiin ja Euroopan laajuisiin rahoitusohjelmiin tehostamalla yhteistyötä kansallisten ja yleiseurooppalaisten järjestelmien, kuten puiteohjelman ja EUREKAN välillä. Seitsemännen puiteohjelman erityisohjelmiin sisältyvistä neljästä artikla 169 -aloitteesta, joihin myös Eurostars lukeutuu, on keskusteltu CRESTissä, jossa niiden kehityksen katsottiin lähteneen hyvin käyntiin.

2.2. Eri toimintavaihtoehdot ja niiden vertailu

Komissio ei ole tehnyt tälle ehdotukselle täysimittaista vaikutustenarviointia. Sille tehtiin kuitenkin ennakoarviointi, jossa tarkasteltiin ja vertailtiin muutamia toimintavaihtoehtoja, joista esitetään seuraavassa tiivistelmä.

Vaihtoehto 1: Ei yhteisohjelmaa, ei puiteohjelmaa.

Tässä vaihtoehdossa t&k-työtä tekevien pk-yritysten käytettävissä olisivat pelkästään soveltuvat kansalliset ohjelmat. Tällaiset ohjelmat sisältävät kuitenkin harvoin riittäviä kannustimia luoda kansainvälisiä konsortioita, joita Euroopan ja globaalien tason mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää. Yhteisön tasoisten toimien puuttuminen johtaisi lisäksi tutkimuspanostusten entistä suurempaan pirstaleisuuteen ja julkisten tutkimusvarojen tehottomampaan käyttöön, kun t&k-toiminnassa esiintyisi tarpeettomia päällekkäisyyksiä.

Vaihtoehto 2: Ei yhteisohjelmaa, ainoastaan puiteohjelma.

Seitsemäs puiteohjelma tarjoaa pk-yrityksille monia mahdollisuuksia osallistua t&k-toimiin. ”Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus” -osiosta rahoitetaan t&k:n ulkoistamista pk-yrityksistä t&k-työn suorittajille. Pk-yritykset voivat osallistua yhteistyöhankkeisiin *Yhteistyö*-ohjelmassa. T&k-työtä tekevät pk-yritykset toimivat kuitenkin usein erikoistuneilla pienmarkkinoilla, joita ei aina voida kattaa työohjelmassa määritellyillä aihepiireillä. Lisäksi ajoitusta ei välttämättä aina saada kohdalleen, kun otetaan huomioon tällaisten yritysten dynaaminen ja markkinasuuntautunut suhtautuminen t&k:hon. Pk-yritykset eivät myöskään välttämättä pääse vetovastuuseen tällaisissa hankkeissa.

ERA-NET-järjestelmällä pyritään koordinoimaan kansallisia ja alueellisia tutkimusohjelmia. ERA-NET+ kannustaa kansallisia ohjelmia järjestämään yhteisiä hankehakuja, joten se sijoittuu toiminnallisesti ERA-NETin ja artikla 169 -aloitteiden välimaastoon. Nämä kaksi järjestelmää eivät kuitenkaan riitä luomaan yhteisohjelmaa, jolla olisi pysyvä yhdyntävä vaikutus osallistuviin kansallisiin ohjelmiin.

Vaihtoehto 3: Eurostars-yhteisohjelma

Yhteisön perustamissopimuksen 169 artiklan hyödyntäminen on tehokkain tapa saada aikaan yhteistyötä kansallisten tutkimusohjelmien välillä toteuttamalla yhdessä kokonaisia ohjelmia ja merkittäviä osia niistä. Näin voidaan saavuttaa tuloksia, joihin ei muilla tavoin päästä, kun otetaan huomioon yhdistettävien voimavarojen suuri mittakaava ja moninaisuus sekä yhteisön ja jäsenvaltioiden panostusten yhdistämisellä saavutettavat rakenteelliset vaikutukset.

Eurostars-yhteisohjelma tarjoaa yhteisön rahoitukselle huomattavan vipuvaikutuksen: yhteisön enintään 100 miljoonan euron rahoituksen vastineeksi saadaan osallistuvilta jäsenvaltioilta, Islannilta, Israelilta, Norjalta, Sveitsiltä ja Turkilta 300 miljoonaa euroa, eli ohjelmassa voidaan tarjota julkista rahoitusta kokonaisuudessaan 400 miljoonaa euroa. Jos hankkeiden rahoitusosuudeksi oletetaan 50–75 prosenttia, Eurostars voisi ohjelmakaudellaan koota lisäksi 133–400 miljoonaa euroa yksityistä rahoitusta¹⁷.

Eurostars-yhteisohjelma on räätälöity t&k-työtä tekeville pk-yrityksille. Ohjelma toimii pk-yrityskentän tarpeiden ohjaamana, mikä on erityisen tärkeää, koska tällaiset yritykset toimivat usein rajatuilla erikoismarkkinoilla ja niiden on vastattava nopeasti markkinoiden uusiin vaatimuksiin. Ohjelma tarjoaa tällaisille pk-yrityksille tilaisuuden käynnistää ja vetää markkinasuuntautuneita t&k-hankkeita sellaisten yhteistyökumppaneiden kanssa, jotka parhaiten täydentävät niiden osaamista ja valmiuksia. Eurostars-yhteisohjelmassa pyritään nopean päätöksentekoon, kansallisten menettelyjen yhdenmukaistamiseen ja ajalliseen yhteensovittamiseen sekä vakaan rahoituksen tarjoamiseen valittujen hankkeiden osallistujille.

2.3. Miksi käyttää 169 artiklaa?

Eri toimintavaihtoehtojen vertailussa kävi ilmi, että yhteisön osallistuminen 169 artiklan nojalla yhteiseen tutkimusohjelmaan on ainoa tapa, jolla voidaan käsitellä kaikkia t&k-työtä tekevien pk-yritysten tukemiseen liittyä näkökohtia:

- T&k-työtä tekevien pk-yritysten tukitoimet ovat nykyisellään hyvin hajanaisia eikä niiden suhteen noudateta johdonmukaista lähestymistapaa.
- Yhteistyössä on päästävää pelkkää kansallisten ohjelmien koordinoitua pidemmälle kokoamalla yhteen kansallisia ja yhteisön voimavaroja ja luomalla tällaisten pk-yritysten tarpeisiin räätälöity yhteisohjelma.
- Yhteisön osallistuminen 169 artiklan nojalla Eurostars-yhteisohjelmaan edustaa käytännössä tiiviimpää yhteistyötä EUREKAN ja puiteohjelman välillä, mikä taas on tärkeä virstanpylväs eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamisessa.
- Soveltamalla 169 artiklaa voidaan luoda järjestelmä, joka saavuttaa voimavarojen kriittisen massan ja mahdollistaa kansallisten ohjelmien pysyvän yhdyntämisen muun muassa juuri tieteellisen sisällön, hallinnon ja rahoituksen osalta.
- Yhteisen rahoitukselle saadaan 169 artiklan avulla huomattava vipuvaikutus, koska yhteisön 100 miljoonalla eurolla odotetaan saatavan mukaan yhteensä 433–700 miljoonaa euroa kansallista julkista rahoitusta ja yksityistä rahoitusta.

Toteuttamalla ja rahoittamalla Eurostars-yhteisohjelmassa yhteisiä toimia luodaan dynaaminen prosessi, joka johtaa osallistuvien kansallisten ohjelmien yhdyntymiseen, tieteellisen ja teknologisen huippuosaamisen lisääntymiseen sekä hallinnon tehostumiseen. Näin edesautetaan eurooppalaisen tutkimusalueen tavoitteiden

¹⁷ Jos keskimääräinen rahoitusosuus on 50 prosenttia, 400 miljoonan euron julkisen rahoituksen vastineeksi saadaan 400 miljoonaa euroa yksityisiä t&k-investointeja hankkeiden osallistujien rahoitusosuuksina. Jos enimmäisrahoitusosuus on 75 prosenttia, hankkeiden kokonaiskustannukset olisivat 533 miljoonaa euroa (400/0,75), josta yksityisen rahoituksen osuus olisi 133 miljoonaa euroa.

saavuttamista.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

Eurostars-aloitteella pyritään luomaan yhteinen tutkimus- ja kehitysohjelma luomalla tarvittavat oikeudelliset ja organisatoriset puitteet laajalle jäsenvaltioiden väliselle eurooppalaiselle yhteistyölle soveltavan tutkimuksen ja innovoinnin alalla t&k-työtä tekevien pk-yritysten piirissä. Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekin tasavalta, Unkari ja Viro, jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot', sekä Islanti, Israel, Norja, Sveitsi ja Turkki, jäljempänä 'muut osallistuvat maat', ovat sopineet koordinoivansa ja toteuttavansa yhteisesti toimia, joilla pyritään edistämään Eurostars-yhteisohjelmaa. Niiden yhteisen osallistumisosuuden on arvioitu olevan vähintään 300 miljoonaa euroa ohjelman kuusivuotisen keston aikana.

Eurostars-yhteisohjelman vaikutuksen ja kriittisen massan lisäämiseksi sekä osallistuvien kansallisten ohjelmien kannustamiseksi syvempään yhdentymiseen yhteisön olisi osallistuttava ohjelmaan rahoitusosuudella, joka on enintään 100 miljoonaa euroa, edellyttäen että jäsenvaltiot hoitavat toteutuksen ja rahoitukselliset sitoumuksensa seitsemännestä puiteohjelmasta tehdyssä päätöksessä vahvistettujen perusteiden mukaisesti.

3.2. Oikeusperusta

Ehdotus Eurostars-yhteisohjelman perustamisesta perustuu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 169 artiklaan, joka mahdollistaa yhteisön osallistumisen jäsenvaltioiden yhdessä toteuttamiin tutkimus- ja kehitysohjelmiin.

Ehdotukseen liittyy välillistä keskitettyä hallinnointia varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti. Varainhoitoasetuksen 56 artiklan mukaisesti komission on ensin varmistuttava siitä, että hallinnoinnista vastaavalla taholla on muun muassa asianmukaisesti toimiva sisäinen valvontajärjestelmä ja riittävä kirjanpitojärjestelmä ja että se soveltaa asianmukaisia rahoituksenmyöntämismenettelyjä ja että sille tehdään asianmukaisia ulkoisia tarkastuksia.

3.3. Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Jäsenvaltiot eivät voi yksinään riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksen tavoitteita, koska kansallisissa ohjelmissa ei yleensä riittävällä tavalla oteta huomioon t&k-työtä tekevien pk-yritysten toimintaympäristön globalisoitumista. Kansallisista ohjelmista puuttuu usein mahdollisuus rahoittaa maiden rajat ylittäviä pk-yritysten yhteistyöhankkeita riittävän yhdenmukaisella ja ajallisesti yhteensovitetulla tavalla.

Yhteisön toiminnasta saadaan huomattavaa lisäarvoa, koska sillä voidaan luoda uusi oikeudellinen kehys, jossa yhteisön ja kansallista rahoitusta voidaan yhdistää noudattamalla yhteistä strategiaa t&k-työtä tekevien pk-yritysten käynnistämien ja johtamien ylikansallisten t&k-yhteistyöhankkeiden edistämiseksi. Kansallisten ohjelmien ja yhteisön voimavaroja yhdistämällä voidaan saavuttaa kriittinen massa, jonka avulla pystytään paremmin vastaamaan t&k-työtä tekevien pk-yritysten kohtaamiin haasteisiin. Tähän ei päästäisi nykyisillä puiteohjelman ja kansallisten ohjelmien rakenteilla.

Yhteisön rahoituksen vipuvaikutus kansalliseen ja yksityiseen t&k-rahoitukseen on huomattava, koska yhteisön 100 miljoonalla eurolla voitaisiin aikaansaada 433–700 miljoonaa euroa kansallista julkista ja yksityistä rahoitusta t&k-työtä tekevien pk-yritysten hyväksi. Vipukerroin on siis 4–7.

Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

3.4. Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Eurostars-yhteisohjelmalla pyritään yhdentämään tutkimus- ja kehitystoimia t&k-työtä tekevien pk-yritysten alalla Euroopassa. Ohjelman keskitetyllä hallinnolla varmistetaan toiminnan johdonmukaisuus. Yhteisön roolina on pelkästään tarjota kannustimia parempaan koordinointiin ja yhdentämiseen sekä varmistaa synergia suhteessa asiaan liittyviin toimiin puiteohjelmassa ja kilpailukyky- ja innovaatio-ohjelmassa. Jäsenvaltiot huolehtivat kaikista Eurostars-ohjelmaan osallistumisen käytännön järjestelyistä.

Ehdotetulla organisaatorakenteella voidaan varmistaa, että hallinnollinen taakka pysyy mahdollisimman kevyenä, koska kokonaissuunnittelusta, hankehakujen ja arviointien organisoinnista, hankkeiden valvonnasta ja yhteisön rahoitusosuuden hallinnoinnista vastaa yksi keskitetty taho. Varsinaiset maksatukset valittujen hankkeiden osallistujille hoituvat osallistuvien jäsenvaltioiden nimeämien elinten toimesta.

3.5. Säätelytavan valinta

Ehdotettu säätelytapa on Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös, jota käytetään EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan soveltamiseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tämän ehdotuksen talousarviovaikutukset on jo otettu huomioon seitsemännestä puiteohjelmasta tehdyssä päätöksessä¹⁸ sekä seitsemännen puiteohjelman *Valmiudet*-erityisohjelmassa. Komission ja toteutuksesta vastaavan täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa varmistetaan, että yhteisön taloudelliset edut turvataan.

¹⁸ Päätös N:o 1982/2006/EY, EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

5. LISÄTIEDOT

5.1. Yksinkertaistaminen

Ehdotuksella yksinkertaistetaan (EU:n tai kansallisten) viranomaisten sekä yksityisten osapuolten hallintomenettelyjä.

EU on yhteydessä suoraan Eurostars-ohjelman täytäntöönpanorakenteeseen, joka vastaa yhteisön rahoitusosuuden kohdentamisesta, sen käytön valvonnasta ja siitä raportoinnista.

Eurostars-tutkimusrahoituksen saajien etuna on, että he voivat käyttää itselleen tutumpia kansallisia rahoitussääntöjä.

5.2. Uudelleentarkastelu-, tarkistus- tai raukeamislauseke

Ehdotus sisältää uudelleentarkastelulausekkeen.

5.3. Euroopan talousalue

Ehdotettu toimenpide koskee ETA-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa alaa, minkä vuoksi se on ulotettava koskemaan Euroopan talousaluetta.

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

yhteisön osallistumisesta useiden jäsenvaltioiden yhteiseen, tutkimus- ja kehitystyötä tekevien pk-yritysten tukemiseen tähtäävään tutkimus- ja kehitysohjelmaan

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 169 artiklan ja 172 artiklan toisen kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen¹⁹,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²⁰,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä²¹,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön seitsemännestä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmasta (2007–2013) 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1982/2006/EY²², jäljempänä 'seitsemäs puiteohjelma', mahdollistetaan yhteisön osallistuminen useiden jäsenvaltioiden toteuttamiin tutkimus- ja kehitysohjelmiin sekä sellaisiin perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitettuihin rakenteisiin, joita luodaan ohjelmien toteuttamista varten.
- (2) Seitsemännessä puiteohjelmassa on vahvistettu perusteet tällaisten 169 artiklaan perustuvien aloitteiden toteuttamisalojen määrittelyä varten: merkitys yhteisön tavoitteiden kannalta, asetetun tavoitteen selkeä määrittely ja sen merkitys puiteohjelman tavoitteiden kannalta, aiemman perustan olemassaolo (olemassa olevat tai suunnitellut kansalliset tutkimusohjelmat), lisäarvo Euroopan tasolla, kriittinen massa ohjelmien koon ja lukumäärän suhteen ja ohjelmien kattamien alojen samankaltaisuus sekä 169 artiklan käytön soveltuvuus tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

¹⁹ EUVL C [...], [...], s. [...].

²⁰ EUVL C [...], [...], s. [...].

²¹ EUVL C [...], [...], s. [...].

²² EUVL L 412, 30.12.2006, s. 1.

- (3) Euroopan yhteisön seitsemännen tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelman (2007–2013) täytäntöön panemiseksi toteutettavasta erityisohjelmasta "Valmiudet", jäljempänä 'Valmiudet-erityisohjelma', 19 päivänä joulukuuta 2006 tehdyssä neuvoston päätöksessä 974/2006/EY²³ todetaan, että tutkimusta tekevät pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) muodostavat yhden aloista, joilla yhteisö voi perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla osallistua yhteisesti toteutettaviin kansallisiin tutkimusohjelmiin.
- (4) Syyskuun 24. päivänä 2004 antamissaan päätelmissä neuvosto tunnusti puiteohjelman tärkeän roolin eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) edistämisen kannalta ja korosti, että olisi tärkeää vahvistaa yhteyksiä eurooppalaisen tutkimusalueen ja eurooppalaisten hallitustenvälisten organisaatioiden, kuten EUREKAN välillä.
- (5) Marraskuun 25.–26. päivänä 2004 pitämänsä kokouksen päätelmissä neuvosto korosti pk-yritysten merkitystä Euroopan kasville ja kilpailukyvyille ja piti näin ollen tärkeänä, että jäsenvaltiot ja komissio pyrkivät parantamaan pk-yrityksille suunnattujen kansallisten ja yleiseurooppalaisten tukiohjelmien tuloksellisuutta ja täydentävyyttä. Se kannusti komissiota selvittämään mahdollisuuksia luoda alhaalta ylöspäin toimiva tukijärjestelmä tutkimusta tekeville pk-yrityksille. Neuvosto muistutti kansallisten ohjelmien koordinoinnin merkityksestä eurooppalaisen tutkimusalueen kehittymiselle. Neuvosto pyysi jäsenvaltioita ja komissiota määrittelemään tiiviissä yhteistyössä rajatun määrän aloja, joilla voitaisiin soveltaa yhteisön perustamissopimuksen 169 artiklaa. Neuvosto pyysi komissiota kehittämään edelleen yhteistyötä ja koordinointia yhteisön toimien ja hallitustenvälisen rakenteiden, kuten EUREKAN, puitteissa harjoitetun toiminnan välillä, ja palautti mieliin 18. kesäkuuta 2004 pidetyn EUREKA-ministerikonferenssin päätelmät.
- (6) Euroopan parlamentti kannustaa tieteestä ja teknologiasta antamassaan tiedonannossa²⁴ jäsenvaltioita ottamaan käyttöön verotuksellisia ja muita kannustimia teollisten innovaatioiden edistämiseksi, mihin sisältyvät myös yhteydet EUREKAan, erityisesti suhteessa pk-yrityksiin, sekä korostaa, että eurooppalainen tutkimusalue voi toteutua vain jos suurempi osa yhteisön tutkimusrahoituksesta kohdennetaan niin, että sillä koordinoidaan eurooppalaista, kansallista ja alueellista tutkimuspolitiikkaa nykyistä tiiviimmin sekä sisällön että rahoituksen osalta ja jos tällainen rahoitus toimii täydentävästi suhteessa jäsenvaltioiden sisäiseen ja niiden väliseen tutkimuspolitiikkaan. Euroopan parlamentin näkemyksen mukaan t&k:n ja innovoinnin tukemiseen olisi entistä tehokkaammin ja koordinoitummin käytettävä muita rahoitus- ja tukimekanismeja, kuten EUREKAA. Se peräänkuuluttaa tiiviimpää yhteistyötä kansallisten tutkimusohjelmien välillä ja pyytää komissiolta EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisia aloitteita.
- (7) Komissio korosti 4. kesäkuuta 2003 antamassaan tiedonannossa²⁵, että pk-yritysten osallisuus suoriin tutkimuksen ja innovoinnin tukitoimiin on erittäin tärkeää, koska se lisää olennaisesti innovointivalmiuksia suuressa osassa koko taloutta.

²³ EUVL L 400, 30.12.2006, s. 299.

²⁴ P6_TA(2005)0077, EUVL C 320E/259, 15.12.2005.

²⁵ KOM(2003) 226 lopullinen/2.

- (8) Yksittäisten jäsenvaltioiden kansallisella tasolla toteuttamia, pk-yritysten tutkimus- ja kehitystoimintaa (t&k) tukevia tutkimus- ja kehitysohjelmia tai -toimia ei nykyisin koordinoita riittävästi Euroopan tasolla, ja johdonmukainen lähestymistapa tehokkaaseen Euroopan tason tutkimus- ja teknologian kehittämisohjelmaan puuttuu.
- (9) Useat jäsenvaltiot ovat kaivanneet Euroopan tasolla yhtenäisempää lähestymistapaa tutkimus- ja kehitystyötä ('t&k') tekevien pk-yritysten alalla. Asiassa edetäkseen ne ovat tehneet EUREKAN puitteissa aloitteen "Eurostars"-nimisen yhteisen tutkimus- ja kehitysohjelman perustamiseksi t&k-työtä tekevien pk-yritysten tueksi (jäljempänä 'Eurostars-yhteisohjelma'), jotta toiminnassa saavutettaisiin hallinnon ja taloudellisten resurssien suhteen kriittinen massa ja jotta lisäosaamista ja -resursseja voitaisiin yhdistää eri maista eri puolilta Eurooppaa.
- (10) Eurostars-yhteisohjelman tavoitteena on tukea t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä tarjoamalla tarvittava oikeudellinen ja organisatorinen kehys jäsenvaltioiden väliselle laaja-alaiselle eurooppalaiselle yhteistyölle minkä tahansa teknologia- ja teollisuusalan soveltavassa tutkimuksessa ja innovoinnissa tällaisia pk-yrityksiä hyödyttävällä tavalla. Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekin tasavalta, Unkari ja Viro (jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot') sekä Islanti, Israel, Norja, Sveitsi ja Turkki (jäljempänä 'muut osallistuvat maat') ovat sopineet koordinoivansa ja toteuttavansa yhteisesti toimia, joilla pyritään edistämään Eurostars-yhteisohjelmaa. Niiden yhteisen osallistumisosuuden arvioidaan olevan vähintään 300 miljoonaa euroa ohjelman ehdotetun kuusivuotisen keston aikana. Yhteisön rahoitusosuuden on tarkoitus olla enintään 25 prosenttia Eurostars-yhteisohjelman julkisesta rahoituksesta, jonka määräksi arvioidaan 400 miljoonaa euroa.
- (11) Jotta Eurostars-yhteisohjelman vaikutuksia voitaisiin tehostaa, osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat ovat antaneet suostumuksensa yhteisön osallistumiselle Eurostars-yhteisohjelmaan. Yhteisön olisi osallistuttava Eurostars-yhteisohjelmaan sen toimikaudella enintään 100 miljoonan euron suuruisella rahoitusosuudella. Koska Eurostars-yhteisohjelma vastaa seitsemännen puiteohjelman tieteellisiä tavoitteita ja Eurostars-yhteisohjelman aihepiiri sisältyy seitsemännen puiteohjelman Valmiudet-erityisohjelman "Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus" -osioon, yhteisön rahoitusosuus olisi otettava tälle osiolle osoitetuista talousarviomäärärahoista.
- (12) Yhteisön rahoitustuen edellytyksenä olisi oltava rahoitussuunnitelma, joka perustuu toimivaltaisten kansallisten viranomaisten muodollisiin sitoumuksiin toteuttaa yhteisesti kansallisen tason tutkimus- ja kehitysohjelmia ja -toimia ja osallistua Eurostars-yhteisohjelman toteutuksen rahoitukseen.
- (13) Kansallisten tutkimusohjelmien yhteinen toteuttaminen edellyttää, että sitä varten on olemassa tai luodaan Valmiudet-erityisohjelmassa tarkoitettu erityinen täytäntöönpanorakenne.
- (14) Osallistuvat jäsenvaltiot ovat sopineet tällaisesta erityisestä täytäntöönpanorakenteesta Eurostars-yhteisohjelman toteuttamiseksi.
- (15) Kyseisen erityisen täytäntöönpanorakenteen olisi toimittava yhteisön rahoitusosuuden saajana, jonka olisi varmistettava Eurostars-yhteisohjelman tehokas täytäntöönpano.

- (16) Yhteisön rahoitusosuuden edellytyksenä on, että osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat tekevät tarvittavat rahoitussitoumukset ja maksavat rahoitusosuutensa.
- (17) Yhteisön rahoitusosuuden maksaminen edellyttää, että komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehdään yleinen sopimus, joka sisältää yksityiskohtaiset säännöt yhteisön rahoitusosuuden käytöstä. Tämän yleisen sopimuksen on sisällettävä säännöt, joilla varmistetaan, että yhteisön taloudelliset edut turvataan.
- (18) Yhteisön rahoitusosuudesta kertyvät korot katsotaan käyttötarkoitukseensa sidotuksi tuloksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002²⁶ (jäljempänä 'varainhoitoasetus') 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Komissio voi lisätä tässä päätöksessä määriteltyä yhteisön enimmäisrahoitusosuutta vastaavalla määrällä.
- (19) Jos Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpano on riittämätöntä, osittaista tai myöhässä tai jos osallistuvat jäsenvaltiot tai muut osallistuvat maat eivät maksa osuuttaan tai maksavat sen osittain tai myöhässä, yhteisöllä olisi oltava oikeus alentaa rahoitusosuuttaan ehdoilla, jotka vahvistetaan yhteisön ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa.
- (20) Jotta Eurostars-yhteisohjelman toteutus olisi tehokasta, erityisen täytäntöönpanorakenteen olisi annettava rahoitustukea kolmansille osapuolille, jotka osallistuvat ehdotuspyyntöjen perusteella Eurostars-yhteisohjelmaan.
- (21) Varainhoitoasetuksen ja Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) 2342/2002²⁷ (jäljempänä 'soveltamissäännöt') mukaisesti yhteisön osuutta on hallinnoitava välillisellä keskitetyllä hallinnoinnilla varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja soveltamissääntöjen 35 ja 41 artiklan säännösten mukaisesti.
- (22) Minkä tahansa jäsenvaltion olisi voitava liittyä Eurostars-yhteisohjelmaan.
- (23) Seitsemänten puiteohjelman assosioituneiden maiden tai muiden maiden olisi seitsemännen puiteohjelman tavoitteiden mukaisesti voitava osallistua Eurostars-yhteisohjelmaan edellyttäen, että osallistuminen mahdollistetaan asiaan sovellettavassa kansainvälisessä sopimuksessa ja että sekä komissio että osallistuvat jäsenvaltiot hyväksyvät osallistumisen.

²⁶ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1. asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o 1995/2006 (EUVL L 390, 30.12.2006, s. 1).

²⁷ EYVL L 357, 31.12.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, Euratom) N:o .../2007 (EUVL L ...).

- (24) Seitsemännen puiteohjelman mukaisesti yhteisöllä olisi oltava oikeus sopia sen Eurostars-yhteisohjelmaa koskevan rahoitusosuuden ehdoista siltä osin kuin ohjelmaan osallistuu seitsemänteen puiteohjelmaan assosioituneita maita tai, kun se on oleellista Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon kannalta, muita maita sen täytäntöönpanoaikana tässä päätöksessä vahvistetuin säännöin ja edellytyksin.
- (25) Olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet väärinkäytösten ja petosten estämiseksi sekä ryhdyttävä tarvittaessa toimiin menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai väärin käytettyjen varojen perimiseksi takaisin Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95²⁸, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96²⁹ ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999³⁰ mukaisesti.
- (26) On olennaisen tärkeää, että Eurostars-yhteisohjelmassa toteutetut tutkimustoimet ovat eettisten perusperiaatteiden mukaisia, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tarkoitettut periaatteet mukaan luettuina, ja että niissä noudatetaan naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen periaatteita.
- (27) Komission olisi tehtävä väliarviointi, jossa arvioidaan Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon laatua ja tehokkuutta sekä edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa, sekä loppuarviointi,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Pannessaan täytäntöön Euroopan yhteisön seitsemättä tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja demonstroinnin puiteohjelmaa (2007–2013) (jäljempänä 'seitsemäs puiteohjelma'), joka hyväksyttiin päätöksellä N:o 1982/2006/EY, yhteisö suorittaa rahoitusosuuden tutkimusta ja kehitystä koskevaan Eurostars-ohjelmaan (jäljempänä 'Eurostars-yhteisohjelma'), jonka toteuttavat yhteisesti Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekin tasavalta, Unkari ja Viro (jäljempänä 'osallistuvat jäsenvaltiot') sekä Islanti, Israel, Norja, Sveitsi ja Turkki (jäljempänä 'muut osallistuvat maat').
2. Yhteisö maksaa rahoitusosuuden, joka on enintään kolmannes osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden toteutuneista rahoitusosuuksista, kuitenkin enintään 100 miljoonaa euroa, Eurostars-yhteisohjelman kuusivuotisen voimassaolon aikana alkaen tämän päätöksen voimaantulosta. Yhteisön

²⁸ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

²⁹ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

³⁰ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

rahoitusosuus lisätään osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden vähintään 300 miljoonan euron rahoitusosuuteen. Näin ollen yhteisön rahoitusosuus on enintään 25 prosenttia Eurostars-yhteisohjelman julkisesta kokonaisrahoituksesta, jonka määräksi arvioidaan 400 miljoonaa euroa.

3. Yhteisön rahoitusosuus suoritetaan seitsemännen puiteohjelman täytäntöönpanemiseksi päätöksen 2006/974/EY nojalla toteutettavan Valmiudet-erityisohjelman (jäljempänä 'Valmiudet-erityisohjelma') ”Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus” -osiolle osoitetuista talousarviomäärärahoista.

2 artikla

Yhteisön rahoitusosuuden edellytykset ovat seuraavat:

- (a) osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat osoittavat, että tämän päätöksen liitteessä I kuvattu Eurostars-yhteisohjelma on tosiasiallisesti perustettu;
- (b) osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat tai osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden nimeämät organisaatiot muodollisesti perustavat tai nimeävät rakenteen, jolla on oikeushenkilöllisyys (jäljempänä tässä päätöksessä 'erityinen täytäntöönpanorakenne') ja joka vastaa Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanosta ja yhteisön rahoitusosuuden vastaanottamisesta, jakamisesta ja valvonnasta varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 56 artiklan mukaisesti;
- (c) Eurostars-yhteisohjelmalle vahvistetaan asianmukainen ja tehokas hallintomalli tämän päätöksen liitteessä II esitettyjen järjestelyjen mukaisesti;
- (d) erityinen täytäntöönpanorakenne toteuttaa tämän päätöksen liitteessä I kuvatut Eurostars-yhteisohjelman toimet tehokkaasti, mihin kuuluu ehdotuspyyntöjen järjestäminen avustusten myöntämiseksi;
- (e) osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat sitoutuvat osallistumaan Eurostars-yhteisohjelman rahoitukseen ja maksavat tosiasiallisesti rahoitusosuutensa, erityisesti ohjelmassa järjestettyjen ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen hankkeiden osallistujille maksettavan rahoituksen;
- (f) yhteisön valtioneuvoston sääntöjä, erityisesti yhteisön puitteissa tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtioneuvoston vahvistettuja sääntöjä³¹, noudatetaan;
- (g) korkea tieteellinen taso ja eettisten periaatteiden noudattaminen varmistetaan seitsemännen puiteohjelman yleisperiaatteiden mukaisesti, naisten ja miesten tasa-arvon ja sen valtavirtaistamisen periaatteita noudatetaan ja toiminnassa edesautetaan kestävästä kehityksestä, sekä

³¹ EUVL C 323, 30.12.2006, s. 1.

- (h) Eurostars-yhteisohjelmassa toteutetuista toimista johtuvat teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat säännökset muotoillaan ja osallistuvien jäsenvaltioiden ja osallistuvien muiden maiden kansallisella tasolla toteuttamien tutkimus- ja kehitysohjelmien ja -toimien täytäntöönpano ja koordinointi hoidetaan siten, että niillä pyritään edistämään tällaisen osaamisen syntymistä ja tukemaan syntyneen osaamisen laajaa käyttöä ja jakamista.

3 artikla

Erityisen täytäntöönpanorakenteen myöntäessä rahoitustukea kolmansille osapuolille Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon yhteydessä, ja erityisesti kun myönnetään rahoitustukea avustusten myöntämistä varten järjestetyillä ehdotuspyynnöillä valittuihin hankkeisiin osallistuville, on noudatettava tasavertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteita. Rahoitustuki kolmansille osapuolille myönnetään tieteellisen huippuosaamisen perusteella ja, ottaen huomioon kohderyhmän eli pk-yritysten erityispiirteet, odotettujen taloudellisten vaikutusten perusteella tämän päätöksen liitteessä I vahvistettuja periaatteita ja menettelyjä noudattaen.

4 artikla

Yhteisön rahoitusosuutta koskevat järjestelyt, taloudellista korvausvastuuta ja teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat säännöt sekä erityisen täytäntöönpanorakenteen kolmansille osapuolille myöntämää rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan komission, joka toimii yhteisön puolesta, ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä yleisessä sopimuksessa, sekä vuotuisissa rahoitussopimuksissa.

5 artikla

Yhteisön rahoitusosuudesta kertyvät korot katsotaan käyttötarkoitukseensa sidotuksi tuloksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Komissio voi lisätä 1 artiklassa määriteltyä yhteisön enimmäisrahoitusosuutta vastaavalla määrällä.

6 artikla

Jos Eurostars-yhteisohjelmaa ei panna täytäntöön tai sen täytäntöönpano on riittämätöntä, osittaista tai myöhässä tai jos osallistuvat jäsenvaltiot ja osallistuvat muut maat eivät maksa Eurostars-yhteisohjelman rahoitusosuuttaan tai maksavat sen osittain tai myöhässä, yhteisö voi komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin alentaa rahoitusosuuttaan suhteessa siihen, miten Eurostars-yhteisohjelmaa on tosiasiallisesti pantu täytäntöön, ja siihen, kuinka paljon osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat ovat osoittaneet julkisia varoja Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanoon.

7 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden on toteutettava Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanossa kaikki oikeudelliset, lainsäädännölliset, hallinnolliset tai muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Erityisesti osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden on annettava riittävät takeet siitä, että erityiseltä täytäntöönpanorakenteelta peritään yhteisölle kuuluvat summat takaisin täysimääräisinä.

8 artikla

Komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat virkamiestensä tai toimihenkilöidensä välityksellä tehdä tarkastuksia, jotka ovat tarpeen yhteisön varojen moitteettoman hallinnoinnin varmistamiseksi ja yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta tai väärinkäytöksiltä. Tätä varten osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden ja/tai erityisen täytäntöönpanorakenteen on annettava viipymättä kaikki asiaan liittyvät asiakirjat komission ja tilintarkastustuomioistuimen käyttöön.

9 artikla

Komissio toimittaa kaikki tarvittavat tiedot Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle. Osallistuvia jäsenvaltioita ja muita osallistuvia maita pyydetään toimittamaan komissiolle erityisen täytäntöönpanorakenteen välityksellä kaikki täytäntöönpanorakenteen varainhoitoa koskevat lisätiedot, joita Euroopan parlamentti, neuvosto ja tilintarkastustuomioistuin pyytävät.

10 artikla

Mikä tahansa jäsenvaltio voi liittyä Eurostars-yhteisohjelmaan tässä päätöksessä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

11 artikla

Mikä tahansa kolmas maa voi liittyä Eurostars-yhteisohjelmaan tässä päätöksessä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti edellyttäen, että osallistuminen mahdollistetaan asiaan liittyvässä kansainvälisessä sopimuksessa ja sekä komissio, osallistuvat jäsenvaltiot että osallistuvat muut maat hyväksyvät osallistumisen.

12 artikla

Yhteisö voi tässä päätöksessä vahvistettuja sääntöjä ja mahdollisia soveltamissääntöjä ja järjestelyjä noudattaen sopia sen Eurostars-yhteisohjelmaa koskevan rahoitusosuuden ehdoista siltä osin kuin ohjelmaan osallistuu jokin seitsemänteen puiteohjelmaan assosioitunut maa tai, kun se on oleellista Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon kannalta, jokin muu maa.

13 artikla

1. Euroopan parlamentille ja neuvostolle perustamissopimuksen 173 artiklan nojalla esitettävään seitsemännen puiteohjelman vuosikertomukseen sisällytetään Eurostars-yhteisohjelman toimia koskeva tiivistelmä, joka perustuu erityisen täytäntöönpanorakenteen komissiolle toimittamaan vuosikertomukseen.
2. Komissio tekee Eurostars-yhteisohjelmasta väliarvioinnin kaksi vuotta Eurostars-yhteisohjelman alkamisen jälkeen. Arviointi kattaa Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon laadun ja tehokkuuden, tieteellinen, hallinnollinen ja taloudellinen yhdentymisen mukaan luettuina, sekä edistymisen asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa, ja siihen voi sisältyä suosituksia soveltuvimmista tavoista, joilla yhdentymistä voidaan entisestään edistää. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedoksi arviointipäätelmät sekä niihin liittyvät huomautuksensa ja tarvittaessa tämän päätöksen mukautusehdotukset.
3. Eurostars-yhteisohjelman päättyessä komissio tekee ohjelman loppuarvioinnin. Loppuarvioinnin tulokset esitetään Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

14 artikla

Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...] kuuta [...].

Euroopan parlamentin puolesta
Puheenjohtaja
[...]

Neuvoston puolesta
Puhemies
[...]

LIITE I

Eurostars-yhteisohjelman tavoitteiden ja toimien kuvaus

I. Tavoitteet

Tämän EUREKA-jäsenmaiden esittämän aloitteen tarkoituksena on perustaa Eurostars-yhteisohjelma tutkimus- ja kehitystyötä (t&k) tekeviä pk-yrityksiä varten. Tällaiset pk-yritykset ovat tietämysintensiivisiä, teknologia-/innovaatiolähtöisiä yrityksiä, joilla on olennainen tehtävä innovointiprosessissa. Ne ovat tyypillisesti erittäin asiakas- tai markkinasuuntautuneita ja pyrkivät vahvaan kansainväliseen asemaan vetämällä erittäin innovatiivisia ja markkinasuuntautuneita hankkeita. Omien t&k-valmiuksiensa turvin ne kykenevät kehittämään tuotteita, prosesseja tai palveluja, joilla on selkeä innovatiivisuuteen tai teknologiaan perustuva etulyöntiasema. Yhtiöiden koko ja toiminnan laajuus saattavat vaihdella: ne voivat olla esimerkiksi vakiintuneita yrityksiä, joilla on näyttöä sovellussuuntautuneesta huippuluokan t&k-toiminnasta, tai suurta potentiaalia omaavia aloittelevia yrityksiä. T&k on keskeinen elementti tällaisen yrityksen yritysstrategiassa ja liiketoimintasuunnitelmissa. Näiden yhtiöiden pitäisi olla pk-yrityksiä komission suosituksessa 2003/361/EY³² tarkoitetulla tavalla.

Eurostars-yhteisohjelmalla pyritään tukemaan näitä t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä:

- (1) luomalla kestävä eurooppalainen t&k-tukimekanismi t&k-työtä tekeville pk-yrityksille,
- (2) kannustamalla niitä luomaan t&k-tuloksiin perustuvaa uutta taloudellista toimintaa ja tuomaan uusia tuotteita, prosesseja ja palveluja markkinoille nopeammin kuin muussa tapauksessa olisi mahdollista,
- (3) edistämällä teknologian ja liiketoiminnan kehittämistä ja yhtiöiden kansainvälistymistä.

Eurostars-yhteisohjelma täydentää olemassa olevia kansallisia ja yleiseurooppalaisia ohjelmia, joilla pyritään tukemaan t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä niiden innovaatioprosessissa.

Sillä myötävaikutetaan Euroopan kilpailukykyyn, innovointiin, työllisyyteen, taloudelliseen muutokseen, kestävään kehitykseen ja ympäristönsuojeluun ja autetaan saavuttamaan Lissabonin ja Barcelonan tavoitteet. Ohjelma on syntynyt 27 EUREKA-maan aloitteesta ja sillä tuetaan alhaalta ylöspäin rakentuvan lähestymistavan pohjalta t&k-työtä tekevien pk-yritysten muodostamien monikansallisten konsortioiden tutkimus-, kehitys- ja demonstraatiotoimintaa. Konsortiot voivat tehdä tarpeen mukaan yhteistyötä tutkimusorganisaatioiden ja/tai suuryritysten kanssa.

Eurostars-yhteisohjelman tarkoitus on koordinoita ja synkronoida vastaavia kansallisia tutkimus- ja innovaatio-ohjelmia. Tavoitteena on perustaa yhteinen ohjelma, jossa yhdennetään tieteellisiä, hallinnollisia ja taloudellisia resursseja, ja antaa näin merkittävä panos eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamiseen. Tieteelliseen yhdyntymiseen päästään

³² EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

Eurostars-yhteisohjelman alaisen toiminnan yhteisellä määrittelyllä ja toteuttamisella. Hallinnon yhdentäminen saavutetaan käyttämällä EUREKAn sihteeristöä täytäntöönpanorakenteena. Sen tehtävänä on hallinnoida Eurostars-yhteisohjelmaa ja valvoa sen täytäntöönpanoa liitteessä II yksilöidyllä tavalla. Taloudellinen yhdentäminen merkitsee sitä, että osallistuvat valtiot konkreettisesti osallistuvat Eurostars-yhteisohjelman rahoittamiseen. Tähän kuuluu erityisesti sitoumus rahoittaa valittujen Eurostars-hankkeiden osallistujia kansallisella tasolla varatuista Eurostars-budjeteista.

Pidemmällä aikavälillä aloitteella pitäisi pyrkiä kehittämään tiiviimpiä tieteellisen, hallinnollisen ja taloudellisen yhdentämisen muotoja. Osallistuvien jäsenvaltioiden, Islannin, Israelin, Norjan, Sveitsin ja Turkin (jäljempänä 'osallistuvat valtiot') tulisi entisestään lujittaa yhdentymistä ja poistaa olemassa olevan kansallisen lainsäädännön esteitä kansainväliseltä yhteistyöltä.

II. Toimet

Eurostars-yhteisohjelman tärkein toimintamuoto on t&k-toiminta, jota vetää yksi tai useampi osallistuvaan valtioon sijoittautunut t&k-työtä tekevä pk-yritys. T&k-toimintaa voidaan suorittaa tieteen ja teknologian koko kentän laajuudelta ja:

- (1) se toteutetaan useiden kumppaneiden muodostamissa monikansallisissa hankkeissa, joissa on vähintään kaksi riippumatonta osallistujaa eri osallistuvista valtioista ja joissa suoritetaan tutkimukseen, teknologian kehittämiseen, demonstrointiin, koulutukseen ja tulosten levittämiseen liittyviä toimia. Myös tutkimusorganisaatiot, yliopistot tai suuret yritykset voivat osallistua näihin hankkeisiin;
- (2) sen ydinosan suorittavat t&k-työtä tekevät pk-yritykset, joiden pitäisi rahoittaa vähintään 50 % hankkeen t&k:hon liittyvistä kustannuksista. Myös rajallinen määrä alihankintaa sallitaan, jos se on hankkeen kannalta tarpeen;
- (3) se on kohdennettu markkinasuuntautuneeseen t&k:hon, on kestoaltaan lyhyttä tai keskipitkää ja se liittyy haastavaan tutkimus- ja kehitystyöhön; pk-yritysten pitäisi osoittaa kyky hyödyntää hankkeen tuloksia realistisessa aikataulussa;
- (4) sitä johtaa ja koordinoi yksi osallistuvista t&k-työtä tekevästä pk-yrityksestä eli ns. johtava pk-yritys.

Lisäksi tuetaan rajallisessa määrin välitys-, ohjelman edistämisen- ja verkottumistoimia Eurostars-yhteisohjelman edistämiseksi ja sen vaikutusten lisäämiseksi. Toimiin kuuluvat työpajojen järjestäminen ja yhteyksien luominen muiden sidosryhmien, kuten investoijien ja tietämyksenhallinnan tarjoajien kanssa.

III. Ohjelman täytäntöönpanosta odotettavat tuotokset

Eurostars-yhteisohjelman keskeinen tuotos on uusi eurooppalainen tutkimus- ja kehitysohjelma t&k-työtä tekeville pk-yrityksille. Ohjelmassa sovelletaan alhaalta ylöspäin - lähestymistapaa, se perustuu EUREKAan ja sen rahoitukseen osallistuvat kansalliset t&k-ohjelmat ja Euroopan yhteisö.

Erityisen täytäntöönpanorakenteen on laadittava vuosikertomus, jossa annetaan yksityiskohtainen selvitys yhteisohjelman täytäntöönpanosta (arviointi- ja valintaprosessi, arvioijaryhmän koostumusta koskevat tilastot, esitettyjen ja rahoitettaviksi valittujen hankkeiden lukumäärä, yhteisön varojen käyttö, kansallisten varojen jako, osallistujatyypit, maakohtaiset tilastot, välitys- ja tiedon levittämistapahtumat jne.) ja edistymisestä kohti laajempaa yhdentymistä. Täytäntöönpanorakenne suorittaa Eurostars-yhteisohjelman päättymisen jälkeen sen jälkiarvioinnin.

IV. Ohjelman toteuttaminen

Eurostars-yhteisohjelman hallinnoinnista vastaa erityinen täytäntöönpanorakenne. Hakijat lähettävät ehdotukset keskitetysti täytäntöönpanorakenteelle vuosittain järjestettävän yhteisen ja keskitetyn ehdotuspyynnön perusteella (keskitetty palvelupiste). Ehdotuspyynnössä on useita määräaikoja. Hanke-ehdotukset arvioidaan ja valitaan keskitetyllä tasolla avoimien ja yhteisten kelpoisuus- ja arviointikriteerien perusteella. Menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa ehdotukset arvioi vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa, jotka tarkastelevat sekä ehdotuksen teknisiä näkökohtia että sen markkinanäkökohtia. Asiantuntijat voivat tehdä työnsä etäältä käsin. Seuraavassa vaiheessa riippumattomista asiantuntijoista koostuva kansainvälinen arviointipaneeli asettaa ehdotukset paremmuusjärjestykseen. Tämä keskitetyllä tasolla hyväksyttävä järjestysluettelo on sitova yhteisön rahoitusosuuden ja Eurostars-hankkeille varattavan kansallisen rahoituksen osalta. Erityinen täytäntöönpanorakenne vastaa hankkeiden valvonnasta, ja hankkeen koko elinkaaren hallinnointia varten otetaan käyttöön yhteiset toimintamenettelyt. Valittuihin Eurostars-hankkeisiin osallistuvia osapuolia käsitellään hallinnollisesti niiden omissa kansallisissa ohjelmissa.

V. Rahoitusmekanismi

Eurostars-yhteisohjelman rahoituksesta vastaavat osallistuvat valtiot ja yhteisö. Osallistuvat valtiot määrittelevät monivuotisen rahoitussuunnitelman Eurostars-yhteisohjelmaan osallistumista varten ja osallistuvat ohjelman toiminnan rahoitukseen. Kansalliset rahoitusosuudet voivat olla peräisin joko olemassa olevista tai uusista kansallisista ohjelmista, kunhan ne vastaavat luonteeltaan Eurostarsin alhaalta ylöspäin -lähestymistapaa. Jokainen osallistuva valtio voi lisätä vapaasti Eurostars-yhteisohjelman kansallista rahoitustaan missä vaiheessa ohjelmaa tahansa.

Ohjelmaston rahoitus

Yhteisön rahoitusosuutta Eurostars-yhteisohjelmaan hallinnoi erityinen täytäntöönpanorakenne, ja sen määrä on enintään kolmasosa osallistuvien valtioiden todellisista rahoitusosuuksista, kuitenkin enintään 100 miljoonaa euroa. Yhteisön rahoitusosuus täydentää osallistuvien valtioiden 300 miljoonan euron rahoitusosuutta ja muodostaa näin enintään 25 % Eurostars-yhteisohjelman julkisesta kokonaisrahoituksesta.

Enintään 4,5 % yhteisön rahoitusosuudesta käytetään erityisen täytäntöönpanorakenteen juokseviin kustannuksiin Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanoa varten.

Erityinen täytäntöönpanorakenne voi siirtää yhteisön rahoitusosuuden osallistuvien valtioiden nimittämille kansallisille rahoituselimille täytäntöönpanorakenteen ja kansallisten rahoituselinten tekemän keskinäisen sopimuksen perusteella. Täytäntöönpanorakenne varmistaa, että kansalliset rahoituselimet käytännössä siirtävät yhteisön rahoitusosuuden valittujen Eurostars-hankkeiden osallistujille.

Eurostars-hankkeiden rahoitus

Kansallisista budjeteista ja yhteisöltä tulevan rahoituksen osoittamisessa valituille Eurostars-hankkeille noudatetaan hankkeiden paremmuusjärjestysluetteloa. Hankkeiden osallistujille suoritettavan rahoituksen määrä lasketaan osallistuvien valtioiden kansallisten ohjelmien rahoitussääntöjen mukaisesti.

Jos kyseessä on laina, sovelletaan tavanomaista bruttoavustusekvivalenttilaskelmaa, jossa otetaan huomioon korkotuen suuruus ja kansallisten ohjelmien keskimääräinen epäonnistumisaste.

VI. Teollis- ja tekijänoikeudet

Erityinen täytäntöönpanorakenne vahvistaa Eurostars-yhteisohjelman teollis- ja tekijänoikeusperiaatteet. Näiden periaatteiden tarkoitus on edistää tietämyksen luontia sekä hankkeiden tulosten hyödyntämistä ja levittämistä kohderyhmää eli t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä hyödyttävällä tavalla. Tältä osin mallina olisi pidettävä seitsemännen puiteohjelman osallistumissääntöjä³³.

³³ EUVL L 391, 30.12.2006, s. 1.

LIITE II

Eurostars-yhteisohjelman hallinnointijärjestelyt

Eurostars-yhteisohjelman erityisenä täytäntöönpanorakenteena toimii EUREKAN sihteeristö. Sen tehtävänä on hallinnoida Eurostars-yhteisohjelmaa ja vastaanottaa, jakaa ja valvoa yhteisön Eurostars-yhteisohjelmalle myöntämää rahoitusta.

Eurostars-yhteisohjelman hallintojärjestelmään kuuluu neljä keskeistä elintä:

- (1) ”Eurekan korkean tason ryhmä (HLG)” koostuu henkilöistä, jotka EUREKAN jäsenvaltiot ovat nimittäneet korkean tason edustajiksi, mukaan luettuna Euroopan komission edustaja. Se vastaa uusien valtioiden hyväksymisestä Eurostars-yhteisohjelmaan.
- (2) ”Eurostarsin korkean tason ryhmä” koostuu Eurostars-yhteisohjelmaan osallistuvien maiden EUREKAN korkean tason edustajista. Euroopan komissio varaa itselleen oikeuden lähettää oman edustajansa sen kokouksiin tarkkailijana. Se vastaa Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon valvonnasta ja erityisesti Eurostarsin neuvoa-antavan ryhmän jäsenten nimittämisestä, Eurostars-yhteisohjelman toiminnan operatiivisten menettelyjen hyväksymisestä, ehdotuspyyntöjen suunnittelun ja budjettien hyväksymisestä sekä rahoitettavien Eurostars-hankkeiden paremmuusjärjestysluettelon hyväksymisestä.
- (3) ”Eurostarsin neuvoa-antava ryhmä” koostuu Eurostarsiin osallistuvien valtioiden kansallisista EUREKA-projektikoordinaattoreista (NPC) ja sen puheenjohtajana toimii EUREKAN sihteeristön johtaja. Eurostarsin neuvoa-antava ryhmä opastaa Eurostarsin sihteeristöä Eurostars-yhteisohjelman toteuttamisessa ja antaa neuvoja sen täytäntöönpanojärjestelyissä, kuten rahoitusmenettelyissä, arviointi- ja valintaprosessissa, keskitettyjen ja kansallisten menettelyjen synkronoinnissa ja hankkeiden valvonnassa. Se opastaa vuotuisen ehdotuspyynnön määräaikojen suunnittelussa ja yhteisohjelman toteuttamisen edistymisessä, mukaan luettuna yhdentymiskehitys.
- (4) EUREKAN sihteeristö (ESE) toimii Eurostars-yhteisohjelman erityisenä täytäntöönpanorakenteena, ja sihteeristön johtaja toimii Eurostars-yhteisohjelman oikeudellisena edustajana EUREKAN korkean tason ryhmää, Eurostarsin korkean tason ryhmää, Euroopan komissiota, EUREKA-verkoston ja muuta maailmaa kohtaan. EUREKAN sihteeristö on vastuussa Eurostars-yhteisohjelman toteuttamisesta ja se vastaa erityisesti:
 - vuotuisen ehdotuspyynnön budjetin laatimisesta, yhteisten ehdotuspyyntöjen keskitetystä organisoinnista ja hanke-ehdotusten vastaanottamisesta (keskitetty palvelupiste);
 - hanke-ehdotusten kelpoisuuden ja arvioinnin keskitetystä organisoinnista yhteisten kelpoisuus- ja arviointikriteerien perusteella, rahoitettavien hanke-ehdotusten valinnan keskitetystä organisoinnista sekä hankkeiden valvonnasta ja seurannasta;
 - yhteisön rahoitusosuuden vastaanottamisesta, jakamisesta ja valvonnasta;

- osallistuvien valtioiden rahoituselinten Eurostars-hankkeille myöntämän rahoituksen jakautumista koskevien tietojen keräämisestä;
- Eurostars-yhteisohjelman edistämisestä;
- Eurostars-yhteisohjelmaa koskevasta raportoinnista Eurekan korkean tason ryhmälle, Eurostarsin korkean tason ryhmälle, EUREKA-verkostolle ja Euroopan komissiolle, mukaan luettuna yhdentymisen edistyminen.

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Yhteisön osallistuminen useiden jäsenvaltioiden ja seitsemänteen puiteohjelmaan assosioituneiden valtioiden yhteiseen, tutkimus- ja kehitystyötä tekevien pk-yritysten tukemiseen tähtäävään tutkimus- ja kehitysohjelmaan päätöksessä mainitulla tavalla.

2. LUOKITTELU TOIMINTOPERUSTEISESSA JOHTAMIS- JA BUDJETOINTIJÄRJESTELMÄSSÄ

Toimintalohko(t) sekä toiminto/toiminnot:

Tutkimus ja teknologian kehittäminen: seitsemäs puiteohjelma.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 169 artikla.

3. BUDJETTIKOHTA/-KOHDAT

3.1. Budjettikohtat (toimintamäärärahat sekä niihin liittyvät teknisen ja hallinnollisen avun määrärahat (entiset BA-budjettikohtat)) ja budjettinimikkeet:

08.13 01 01 "Valmiudet": "Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus"³⁴

08.13 01 02 "Valmiudet" "Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus" "Eurostars-yhteisohjelma"³⁵.

3.2. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto:

Yhteisön rahoitusosuus Eurostars-yhteisohjelmaan on määrä vahvistaa neuvoston ja parlamentin yhteispäätöksellä joulukuussa 2007 ensivaiheessa 31. joulukuuta 2013 asti. Sen rahoitusvaikutukset EU:n talousarvioon päättyvät vuoden 2013 jälkeen.

3.3. Budjettitiedot:

Budjettikohta	Menolaji		Uusi	EFTA osallistuu	Ehdokasmaat osallistuvat	Rahoituskehyksen otsake
08.13 01 01	Ei-pakoll.	JM ³⁶	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	Nro [1A]
08.13 01 02	Ei-pakoll.	JM ³⁷	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	Nro [1A]

³⁴ 08.13 on "Pk-yrityksiä hyödyttävä tutkimus" -osion operatiivisten kustannusten budjettikohta; budjettikohta 08 13 01 01 on vielä perustamatta.

³⁵ Eurostars-yhteisohjelmaan liittyviä kustannuksia varten tullaan perustamaan budjettikohta 08 13 01 02.

³⁶ Jaksotetut määrärahat.

³⁷ Jaksotetut määrärahat.

4. YHTEENVETO RESURSSISTA

4.1. Taloudelliset resurssit

Kaikki tässä selvityksessä esitetyt määrät ovat ohjeellisia ja ilmaistuja nykyarvoina.

4.1.1. Yhteenveto maksusitoumusmäärärahoista (MSM) ja maksumäärärahoista (MM)

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Menolaji	Kohdan nro		Vuosi 2007	2008	2009	2010	2011	2012 ja myöh.	Yht.
----------	------------	--	------------	------	------	------	------	---------------	------

Toimintamenot

Maksusitoumusmäärärahat (MSM)	8.1.	a	0	15,964	15,964	15,964	15,964	31,926	95,782
Maksumäärärahat (MM)		b	0	7,982	12,771	15,964	15,964	43,101	95,782

Viitemäärään sisältyvät hallintomenot³⁸

Tekninen ja hallinnollinen apu (EI-JM)	8.2.4.	c	0	0,703	0,703	0,703	0,703	1,406	4,218
--	--------	---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

VIITEMÄÄRÄ YHTEENSÄ

Maksusitoumusmäärärahat		a+c	0	16,667	16,667	16,667	16,667	33,332	100
Maksumäärärahat		b+c	0	8,685	13,474	16,667	16,667	44,507	100

Hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään³⁹

Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot (EI-JM)	8.2.5.	d	0,117	0,176	0,176	0,176	0,176	0,352	1,173
Viitemäärään sisällyttämättömät hallintomenot lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EI-JM)	8.2.6.	e	0,007	0,014	0,014	0,021	0,014	0,035	0,105

Toimenpiteen alustavat rahoituskustannukset yhteensä

MSM YHTEENSÄ henkilöstökustannukset mukaan luettuina		a+c +d+ e	0,124	16,857	16,857	16,864	16,857	33,719	101,278
MM YHTEENSÄ henkilöstökustannukset mukaan luettuina		b+c +d+ e	0,124	8,875	13,664	16,864	16,857	44,894	101,278

³⁸ Nämä ovat tukimenoja Eurostars-yhteisohjelman erityisen täytäntöönpanorakenteen juoksevia kustannuksia varten. Tätä summaa ei oteta huomioon seitsemännen puiteohjelman hallintomenojen enimmäisrajan puitteissa (6 %).

³⁹ Viitemäärä on yhteisön rahoitusosuus Eurostars-yhteisohjelmaan.

Tiedot yhteisrahoituksesta

(i) Ohjelmataso

Yhteisö osallistuu rahoitukseen enintään 100 miljoonan euron osuudella, edellyttäen että osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat investoivat ohjelmaan vähintään 300 miljoonaa euroa kaudelle 2008–2013 omista kansallisista ohjelmistaan. Jos osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat investoivat ohjelmaan vähemmän kuin 300 miljoonaa euroa, yhteisön rahoitusosuus jää alle 100 miljoonan euron ja sen määräksi tulee kolmasosa osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden toteutuneesta rahoituksesta.

Yhteisön rahoitusosuus on suunniteltu maksettavaksi vuotuisina ennakkomaksuina, jotka ovat keskimäärin 16,667 miljoonan euron luokkaa. Maksusta tulee lopullinen komission hyväksytyä kustannukset.

Osa yhteisön rahoitusosuudesta käytetään Eurostars-yhteisohjelman erityisen täytäntöönpanorakenteen juokseviin kustannuksiin, kuitenkin enintään 4,5 % siitä⁴⁰. Tämä kattaa ohjelman hallinnoinnin, viestinnän, tietotekniikan, matkat ja hanke-ehdotusten arvioinnin. Yleiskustannukset (rakennus, toimistotarvikkeet, osa tietotekniikan infrastruktuurista, lämmitys jne.) katetaan EUREKAN sihteeristön budjetista, jonka EUREKAN jäsenet maksavat. Kulut, jotka liittyvät hankkeiden osallistujien hallinnolliseen käsittelyyn kansallisella tasolla, katetaan osallistuvien valtioiden toimesta⁴¹.

(ii) Hanketaso

Kansallisista budjeteista ja yhteisöltä tulevan rahoituksen osoittamisessa valituille Eurostars-hankkeille noudatetaan hankkeiden paremmuusjärjestysluetteloa. Hankkeiden osallistujille suoritettavan rahoituksen määrä lasketaan osallistuvien valtioiden kansallisten ohjelmien rahoitussääntöjen mukaisesti.

Erityinen täytäntöönpanorakenne voi siirtää yhteisön rahoitusosuuden osallistuvien valtioiden nimittämille kansallisille rahoituselimille täytäntöönpanorakenteen ja kansallisten rahoituselinten tekemän keskinäisen sopimuksen perusteella. Täytäntöönpanorakenne varmistaa, että kansalliset rahoituselimet käytännössä siirtävät yhteisön rahoitusosuuden valittujen Eurostars-hankkeiden osallistujille.

Valittuihin Eurostars-hankkeisiin osallistuvat organisaatiot osallistuvat myös itse hankkeiden rahoittamiseen erityisen täytäntöönpanorakenteen ja osallistuvien valtioiden rahoituselinten välillä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

⁴⁰ 4,5 % yhteisön rahoitusosuudesta, joka maksetaan Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanon juokseviin kustannuksiin, ei sisälly jäsenyysmaksuun, joka maksetaan vuosittain EUREKALLE.

⁴¹ Erityisesti yksittäiset avustussopimukset Eurostars-hankkeisiin valittujen osallistujien kanssa tehdään kansallisten rahoituselinten kanssa.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Rahoitukseen osallistuva taho		Vuosi 2007	2008	2009	2010	2011	2012 ja myöh.	Yht.
Osallistuvat jäsenvaltiot	f	0	50	50	50	50	100	300
Yhteisön rahoitusosuus	a+c	0	16,667	16,667	16,667	16,667	33,332	100
Hallintomenot	d+e	0,124	0,190	0,190	0,197	0,190	0,387	1,278
MSM yhteisrahoitus luettuna	YHTEENSÄ mukaan a+c +d+ e+f	0,124	66,857	66,857	66,864	66,857	133,719	401,278

4.1.2. Yhteensopivuus rahoitussuunnitelman kanssa

- Ehdotus on nykyisen rahoitussuunnitelman mukainen.
- Ehdotus edellyttää kyseeseen tulevan rahoituskehiksen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.
- Ehdotus voi edellyttää toimielinten sopimuksen⁴² määräysten soveltamista (ts. joustovälineen käyttöä tai rahoitusnäkymien tarkistamista).

4.1.3. Vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella on seuraavat vaikutukset tuloihin:

milj. euroa (yhden desimaalin tarkkuudella)

Budjettikohta	Tulot	Ennen toteutusta [Vuosi n-1]	Toteutuksen jälkeen					
			[Vuosi n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] <small>43</small>
	a) Absoluuttiset tulot							
	b) Tulojen muutokset	Δ						

⁴² Katso toimielinten sopimuksen 19 ja 24 kohta.

⁴³ Taulukkoon lisätään sarakkeita, jos toiminnan kesto ylittää kuusi vuotta.

4.2. Henkilöresurssit kokoaikaiseksi muutettuna (sisältää virkamiehet sekä väliaikaisen ja ulkopuolisen henkilöstön) – katso erittely kohdassa 8.2.1

Vuositarve	Vuosi 2007	2008	2009	2010	2011	2012 ja myöh.
Henkilöstön määrä yhteensä						

5. OMINAISPIIRTEET JA TAVOITTEET

5.1. Tarve, johon ehdotuksella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

Yhteisön rahoitusosuus tarvitaan Eurostars-yhteisohjelman perustamiseen ja toimintaan. Myös osallistuvat jäsenvaltiot ja muut osallistuvat maat osallistuvat ohjelman toiminnan rahoittamiseen. Yhteisön rahoitusosuus käytetään erityisesti avointen ehdotuspyyntöjen perusteella valittujen Eurostars-hankkeiden yhteisrahoitukseen.

5.2. Yhteisön osallistumisesta saatava lisäarvo, ehdotuksen johdonmukaisuus muiden rahoitusvälineiden kanssa sekä mahdolliset synergiaedut

Eurostars-yhteisohjelmassa yhdistetään yhteisön, kansallisen tason ja yksityisten lähteiden rahoitusta markkinasuuntautuneen tutkimuksen tukemiseksi. Tutkimus suoritetaan monikansallisissa hankkeissa, joiden alkuunpanijoina ja vetäjinä toimivat t&k-työtä tekevät pk-yritykset. Hankkeisiin osallistumisen kautta näiden yritysten pitäisi kyetä kehittämään uusia tuotteita, prosesseja ja palveluja ja lujittamaan merkittävästi kilpailuasemaansa Euroopan markkinoilla ja maailmanlaajuisesti.

Yhteisön tuoma lisäarvo on merkittävä seuraavista syistä:

Yhteisön osallistumisen myötä voidaan luoda uusi oikeudellinen kehys, jossa voidaan yhdistää yhteisön ja kansallisen tason rahoitusta. Kehyksessä sovelletaan yhteistä strategiaa ylikansallisten t&k- ja innovaatioyhteistyöhankkeiden edistämiseksi t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä hyödyttävällä tavalla. Tähän ei päästäisi nykyisillä rakenteilla, jotka eivät varsinkaan riittäisi tarvittavan kriittisen massan saavuttamiseksi.

Eurostars-yhteisohjelma on suunnattu suurta kasvupotentiaalia omaavien t&k-työtä tekevien pk-yritysten haasteiden ratkaisemiseksi. Se takaa nopean rahoituspäätöksen, joustavuuden kumppanuuksien muodostamisessa sekä synkronoidun ja varman rahoituksen. Ohjelma on räätälöity nimenomaan t&k-työtä tekeville ja suurta kasvupotentiaalia omaaville pk-yrityksille, joista voi tulevaisuudessa tulla eurooppalaisia suuryrityksiä.

Ehdotettu järjestelmä luo kannustimia t&k:hon ja innovointiin tehtävien kansallisten ja teollisten investointien lisäämiseen kaikilla tieteen ja teknologioiden aloilla. Siten se edistää t&k:ta koskevaa Barcelonan tavoitetta, jonka mukaan t&k:hon olisi investoitava kolme prosenttia EU:n BKT:stä.

5.3. Ehdotuksen tavoitteet ja odotetut tulokset sekä näihin liittyvät indikaattorit toimintoperusteisessa johtamismallissa

Tämän lainsäädäntöehdotuksen tärkein toiminnallinen tavoite, yhteisön osallistuminen useiden jäsenvaltioiden toteuttamaan t&k- ja innovointiohjelmaan t&k-työtä tekeville pk-yrityksille, on jo vahvistettu tutkimuksen ja teknologian kehittämisen seitsemännessä puiteohjelmassa ja sen Valmiudet-erityisohjelmassa.

Toiminnalliseen tavoitteeseen liittyvät poliittiset tavoitteet:

Tarkoitus on luoda kestävä eurooppalainen tukimekanismi suurta kasvupotentiaalia omaaville t&k-työtä tekeville pk-yrityksille, jotka haluavat tehdä omaa tutkimustaan yhteistyössä muiden kumppaneiden kanssa. Näitä yrityksiä tukemalla Eurostars-yhteisohjelma osaltaan lujittaa eurooppalaisten pk-yritysten kilpailukykyä, stimuloi innovointia, työllisyyttä ja taloudellista muutosta ja auttaa sitä kautta saavuttamaan Lissabonin ja Barcelonan tavoitteet.

Lisäksi tarkoitus on yhdentää osallistuvia kansallisia ohjelmia tai niiden huomattavia osia tieteellisellä, hallinnollisella ja rahoituksellisella tasolla.

Teknologiset ja taloudelliset tavoitteet:

- Kannustaa t&k-työtä tekeviä pk-yrityksiä luomaan t&k-tuloksiin perustuvaa uutta taloudellista toimintaa ja tuomaan uusia tuotteita, prosesseja ja palveluja markkinoille nopeammin kuin muussa tapauksessa olisi mahdollista;
- Edistää teknologian ja liiketoiminnan kehittämistä ja yhtiöiden kansainvälistymistä.

Komission panoksena ovat kohdassa 4.1 luetellut voimavarat.

Tuotokset ovat: a) Eurostars-yhteisohjelman perustaminen ja b) Eurostars-yhteisohjelmassa järjestettyjen ehdotuspyyntöjen perusteella valitut ja käynnistetyt t&k- ja innovointihankkeet.

Seuraavia odotettuja tuloksia voidaan mitata jäljempänä kuvatuilla indikaattoreilla (2008–2013). Näitä indikaattoreita voidaan tarkentaa ja täydentää uusilla indikaattoreilla komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välillä tehtävässä sopimuksessa.

1. Osallistuvien valtioiden vipuvaikutus investointeihin ja panos Eurostars-yhteisohjelman rahoitukseen

- Eurostars-hankkeisiin osoitettava kansallinen rahoitus ja toteutunut käyttö: tavoitteena on, että osallistuvat kansalliset ohjelmat tuovat rahaa 300 miljoonaa euroa.
- Yhteisten ehdotuspyyntöjen kansallinen rahoitus: osallistuvat valtiot ovat sitoutuneet antamaan vuosittain vähintään 50 miljoonaa euroa yhteisiin ehdotuspyyntöihin (lukuun ottamatta Eurostars-yhteisohjelman ensimmäistä toimintavuotta).

2. Ohjelman tehokkuus

- Vaadittava aika määräpäivästä päivään, jolloin tieto arvioinnin tuloksista lähetetään hakijoille: ohjelman puoliväliin mennessä tämä aika ei saisi ylittää 4 kuukautta.

3. Edistyminen kansallisten ohjelmien yhdentämisessä

3.1 Tieteellinen yhdentyminen

- Toimiva keskitetty arviointi riippumattomien asiantuntijoiden kanssa ja keskitetty valintapäätös.
- Kansallisten menettelyjen synkronointi. Ohjelman puoliväliin mennessä avustussopimus yksittäisten osallistujien kanssa on tehtävä viimeistään 6 kuukauden kuluttua määräpäivästä.

3.2 Hallinnollinen yhdentyminen

- Erityinen täytäntöönpanorakenne on perustettu ja se käytännössä toteuttaa Eurostars-yhteisohjelmaa.

3.3 Rahoituksen yhdentyminen

- Ohjelmassa mukana olevat kansalliset ohjelmat osallistuvat tosiasiallisesti keskitetyllä tasolla valittujen hankkeiden rahoitukseen hankkeiden paremmuusjärjestysluettelon mukaisesti.
- Yhteisön rahoitusosuus hankkeille osoitetaan niin ikään hankkeiden paremmuusjärjestysluettelon mukaisesti.

5.4. Toteutustapa (alustava)

Keskitetty hallinnointi

- komissio hallinnoi suoraan
- hallinnointivastuu siirretään
 - toimeenpanovirastoille
 - varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitetuille yhteisöjen perustamille elimille
 - kansallisille tai kansainvälisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden toimeksiannosta julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yksityisoikeudellisille yhteisöille.

Yhteistyössä toteutettava tai hajautettu hallinnointi

- jäsenvaltioiden kanssa

- kolmansien maiden kanssa
- Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa (tarkennettava)**

Huomautukset:

Yhteisön rahoitusosuus yhteisohjelmaan maksetaan erityiselle täytäntöönpanorakenteelle, joka toimii jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden puolesta varainhoitoasetuksen 54 ja 56 artiklan mukaisesti. Erityinen täytäntöönpanorakenne hallinnoi Eurostars-yhteisohjelmaa ja vastaanottaa, jakaa ja valvoo yhteisön myöntämää rahoitusta. Tämä osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden yksilöimä rakenne on EUREKAN sihteeristö. Sen hallintomalli on kuvattu seikkaperäisesti tämän päätöksen liitteessä II.

6. SEURANTA JA ARVIOINTI

6.1. Seurantamenettely

Kun Eurostars-yhteisohjelma on perustettu, sitä seurataan erityisen hallintorakenteen laatimien vuosikertomusten avulla. Niissä esitetään yksityiskohtainen selvitys yhteisen ohjelman täytäntöönpanosta kohdassa 5.3 esiteltyjen indikaattoreiden mukaisesti.

6.2. Arviointimenettely

6.2.1. Ennakoarviointi

Ehdotettu aloite on otettu huomioon seitsemännen puiteohjelman ennakoarvioinnissa.

6.2.2. Väli-/jälkiarviointien perusteella toteutetut toimenpiteet (aikaisemmat kokemukset vastaavasta toiminnasta)

Ehdotettu hallintomalli perustuu kokemuksiin, joita on saatu kuudennessa puiteohjelmassa toteutetusta ensimmäisestä 169 artiklaan perustuvasta aloitteesta eli EDCTP-aloitteesta.

6.2.3. Tulevaa arviointia koskevat määräykset ja arviointien suorittamisvälit

Komissio tekee Eurostars-yhteisohjelmasta väliarvioinnin ja lopullisen arvioinnin. Arvioinneissa kiinnitetään huomiota täytäntöönpanon laatuun ja tehokkuuteen, mukaan luettuina tieteellinen, hallinnollinen ja taloudellinen yhdentyminen sekä edistyminen liitteessä I esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa. Komissio voi ottaa työhön avuksi riippumattomia asiantuntijoita.

7. PETOSTENTORJUNTA

Eurostars-yhteisohjelmasta tehdyn päätöksen 7 artiklassa todetaan, että osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden on toteutettava Eurostars-yhteisohjelman täytäntöönpanossa kaikki oikeudelliset, lainsäädännölliset, hallinnolliset tai muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Erityisesti osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden on annettava riittävät takeet siitä, että erityiseltä täytäntöönpanorakenteelta peritään yhteisölle kuuluvat summat takaisin täysimääräisinä.

Eurostars-yhteisohjelmasta tehdyn päätöksen 8 artiklassa todetaan, että komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat virkamiestensä tai toimihenkilöidensä välityksellä tehdä tarkastuksia, jotka ovat tarpeen yhteisön varojen moitteettoman hallinnoinnin varmistamiseksi ja yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta tai väärinkäytöksiltä. Tätä varten osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden ja/tai erityisen täytäntöönpanorakenteen on annettava viipymättä kaikki asiaan liittyvät asiakirjat komission ja tilintarkastustuomioistuimen käyttöön.

Muita petostentorjuntatoimenpiteitä toteutetaan komission ja erityisen täytäntöönpanorakenteen välisen sopimuksen osana.

8. YKSITYISKOHTAINEN ERITTELY TARVITTAVISTA RESURSSISTA

8.1. Ehdotuksen tavoitteet ja niihin liittyvät rahoituskustannukset

Maksusitoumusmäärärahoina, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

(Sarakeessa ilmoitetaan tavoitteet, toiminta ja tuotokset)	Tuotoksen tyyppi	Keskim. kustannukset	Vuosi 2007		Vuosi 2008		Vuosi 2009		Vuosi 2010		Vuosi 2011		Vuosi 2012 ja myöh.		YHTEENSÄ	
			Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.	Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.	Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.	Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.	Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.	Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.	Tuotos- ten määrä	Kustan- nukset yht.
TOIMINNALLINEN TAVOITE nro 1 ⁴⁴ : Eurostars-yhteisohjelman perustaminen ja toiminta																
Toimi 1:																
- Tuotos (*),(**)	t&k-hankkeet		0	0	94	15,964	94	15,964	94	15,964	94	15,964	189	31,926	565	95,782
Välisumma tav. 1					94	15,964	94	15,964	94	15,964	94	15,964	189	31,926	565	95,782
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ				0	94	15,964	94	15,964	94	15,964	94	15,964	189	31,926	565	95,782

(*) Osa yhteisön rahoitusosuudesta voidaan käyttää erityisen täytäntöönpanorakenteen hallintomenoihin, kuitenkin enintään 4,5 % siitä.

(**) Eurostars-hankkeiden oletettu keskimääräinen kustannus on 1,4 miljoonaa euroa; keskimääräinen rahoitusosuus on 50 %. Jos julkinen rahoitusosuus on 0,7 miljoonaa euroa hanketta kohti ja ohjelman kokonaisbudjetti on 300 + 95,782 miljoonaa euroa, voidaan rahoittaa 565 hanketta.

⁴⁴ Kuten kuvattu kohdassa 5.3.

8.2. Hallintomenot

8.2.1. Henkilöstön määrä ja jakautuminen⁴⁵

Laji		Toiminnan hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö (toimien ja/tai virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna)					
		Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2009	Vuosi 2010	Vuosi 2011	Vuosi 2012
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt ⁴⁶ (XX 01 01)	A*/AD						
	B*, C*/AST						
Momentilta XX 01 02 rahoitettava henkilöstö ⁴⁷							
Momenteilta XX 01 04/05 rahoitettava muu henkilöstö ⁴⁸							
YHTEENSÄ							

8.2.2. Toimintaan liittyvien tehtävien kuvaus

8.2.3. Henkilöressurssien lähteet (henkilöstösääntöjen alainen henkilöstö)

- Korvattavan tai jatkettavan ohjelman hallinnointiin osoitetut tämänhetkiset virat ja/tai toimet
- Vuosistrategiaan ja alustavaan talousarvioesitykseen liittyvässä vuotta n koskevassa menettelyssä jo myönnettyt virat ja/tai toimet
- Vuosistrategiaan ja alustavaan talousarvioesitykseen liittyvässä seuraavassa menettelyssä pyydettävät virat ja/tai toimet
- Hallinnoinnista vastaavan henkilöstön nykyisten virkojen ja/tai toimien uudelleenjärjestely (henkilöstön sisäinen uudelleenjärjestely)
- Vuodeksi n tarvittavat virat ja/tai toimet, jotka eivät sisälly vuosistrategiaan ja alustavaan talousarvioesitykseen liittyvään, kyseistä vuotta koskevaan menettelyyn

⁴⁵ Eurostars-yhteisohjelman erityisessä täytäntöönpanorakenteessa ei tule työskentelemään komission virkamiehiä.

⁴⁶ Kyseisen henkilöstön kustannukset EIVÄT sisälly viitemäärään.

⁴⁷ Kyseisen henkilöstön kustannukset EIVÄT sisälly viitemäärään.

⁴⁸ Kyseisen henkilöstön kustannukset sisältyvät viitemäärään.

8.2.4. Muut hallintomenot, jotka sisältyvät viitemäärään

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2009	Vuosi 2010	Vuosi 2011	Vuosi 2012 ja myöh.	YH- TEEN- SÄ
1 Tekninen ja hallinnollinen apu (henkilöstökust. mukaan luettuina)	0	0,703	0,703	0,703	0,703	1,406	4,218
Toimeenpanovirastot ⁴⁹							
Muu tekninen ja hallinnollinen apu							
- sisäinen							
- ulkoinen							
Tekninen ja hallinnollinen apu yhteensä	0	0,703	0,703	0,703	0,703	1,406	4,218

Eurostars-yhteisohjelman erityisen täytäntöönpanorakenteen juokseviin kustannuksiin arvioidaan kuuluvan vuosittain keskimäärin 703 000 euroa. Tämä kattaa ohjelman hallinnoinnin, viestinnän, tietotekniikan, matkat ja hanke-ehdotusten arvioinnin. Ohjelman kuuden vuoden aikana nämä kustannukset eivät saa ylittää ylärajaa, joka on 4,5 % yhteisön rahoitusosuudesta.

Erityinen täytäntöönpanorakenne vastaa:

- vuotuisen ehdotuspyynnön budjetin laatimisesta, yhteisten ehdotuspyyntöjen keskitetystä organisoinnista ja hanke-ehdotusten vastaanottamisesta (keskitetty palvelupiste);
- hanke-ehdotusten kelpoisuuden ja arvioinnin keskitetystä organisoinnista yhteisten kelpoisuus- ja arviointikriteerien perusteella, rahoitettavien hanke-ehdotusten valinnan keskitetystä organisoinnista sekä hankkeiden valvonnasta ja seurannasta;
- yhteisön rahoitusosuuden vastaanottamisesta, jakamisesta ja valvonnasta;
- osallistuvien jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden rahoituselinten Eurostars-hankkeille myöntämän rahoituksen jakautumista koskevien tietojen keräämisestä;
- Eurostars-yhteisohjelman edistämisestä;

⁴⁹ Tässä olisi viitattava asianomaisia toimeenpanovirastoja koskeviin rahoitusvelvityksiin.

- Eurostars-yhteisohjelmaa koskevasta raportoinnista Eurekan korkean tason ryhmälle, Eurostarsin korkean tason ryhmälle, EUREKA-verkostolle ja Euroopan komissiolle, mukaan luettuna yhdentymisen edistyminen.

Laskelma – *erityisen täytäntöönpanorakenteen arvioidut kustannukset*

Arvio perustuu EUREKAN tämän ehdotuksen laatimishetkellä toimittamiin arvioihin.

- Eurostarsin hallinnointi: johtaja (120 000) + toimistotuki (25 000)
- Viestintä: tiedottaja (40 000) + tapahtumat (20 000) + materiaali, lehdistö ja painotuotteet (30 000) + verkkosivusto (5000)
- Tietotekniikka: IT-vastaava (60 000) + ylläpito ja lisenssit (60 000)
- Matkat (20 000)
- Hankkeiden arviointi riippumattomien asiantuntijoiden kanssa: Asiantuntijoiden kulut (262 500) + matkat (35 000)
- Arviointien tuki: hankejohtaja (osa-aikainen, 25 000)

Näitä Eurostars-yhteisohjelman juoksevia kustannuksia rahoitetaan yhteisön rahoitusosuudesta enintään 4,5 %. Tähän arvioon eivät sisälly EUREKAN sihteeristön lisäresurssit, jotka EUREKA-verkosto maksaa suoraan, mukaan luettuna tarpeen mukaan työvoima. Siihen eivät liioin sisälly osallistuvien valtioiden hoitama ja suoraan maksama hankemateriaalin hallinnollinen käsittely.

8.2.5. Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot, jotka eivät sisälly viitemäärään

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Laji	Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2009	Vuosi 2010	Vuosi 2011	Vuosi 2012 ja myöh.
Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt Budjettikohta 08.01 01	0,117	0,176	0,176	0,176	0,176	0,352
Momentilta XX 01 02 rahoitettava henkilöstö (ylim. toimihlöt, kans. asiantuntijat, sopimussuhteinen hlöstö jne.) (budjettikohta ilmoitettava)						
Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot yhteensä (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,117	0,176	0,176	0,176	0,176	0,352

Laskelma – *virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt*

Keskikustannuksella 117 000 euroa/kokoaikaiseksi muutettu virka. Vuonna 2007 yksi kokoaikaiseksi muutettu virka otetaan huomioon sopimusneuvotteluvaihetta varten. Vuosina 2008–2013 otetaan huomioon 1,5 kokoaikaiseksi muutettua virkaa.

Laskelma – *momentilta XX 01 02 rahoitettava henkilöstö*

[...]

Komission yksiköille ennakoidaan 1,5 kokoaikaiseksi muutettua virkaa vuodessa aloitteen seuranta varten vuodesta 2008. Yksi kokoaikaiseksi muutettu virka vaaditaan sopimusneuvotteluvaihetta varten, jonka on määrä alkaa vuoden 2007 jälkipuoliskolla. Tärkeimmät tehtävät ovat:

- Osallistuminen Eureka korkean tason ryhmän (HLG) kokouksiin ja Eurostarsin korkean tason ryhmän kokouksiin tarkkailijana, neljä 2-päiväistä kokousta vuodessa (johtaja-/yksikönpäällikkötaso)
- Osallistuminen Eurostarsin neuvoa-antavan ryhmän kokouksiin, 4–5 kertaa vuodessa (hankejohtajataso)
- Osallistuminen työpajoihin ja tulosten levittämistäpahtumiin 2–3 kertaa vuodessa (hankejohtajataso)
- Sopimuksesta neuvottelemine ja sen valmistelu erityisen täytäntöönpanorakenteen kanssa (hankejohtajataso + avustajataso)
- Vuosikertomuksiin perustuva täytäntöönpanon seuranta sekä väli- ja jälkiarviointien koordinointi (hankejohtajataso)
- Yhteisen ohjelman täytäntöönpanon auditointi rahoituksen ja oikeudellisten seikkojen osalta (varainhoitajataso)

8.2.6. Muut hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2009	Vuosi 2010	Vuosi 2011	Vuosi 2012 ja myöh.	YH- TEEN- SÄ
08 01 02 11 01 – Virkamatkot	0,007	0,014	0,014	0,014	0,014	0,028	0,091
08 01 02 11 02 – Konferenssit ja kokoukset							
08 01 02 11 03 – Komiteoiden kokoukset ⁵⁰							
08 01 02 11 04 – Selvitykset ja kuulemiset							
08 01 02 11 05 – Tietojärjestelmät							
2 Muut hallintomenot yhteensä (08 01 02 11)	0,007	0,014	0,014	0,014	0,014	0,028	0,091
3 Muut hallintomenojen kaltaiset menot							
Riippumattomat asiantuntijat väli- ja loppuarviointia varten				0,007		0,007	0,014
Hallintomenot yhteensä lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,007	0,014	0,014	0,021	0,014	0,035	0,105

Laskelma – Muut hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään

Virkamatkat: Kustannukset perustuvat 700 euron keskimääräiseen kustannukseen per virkamatka + 149,63 euron päivärahan; virkamatkan kesto on keskimäärin 1,5 päivää; virkamatkojen määrä ja luonne: neljä virkamatkaa vuodessa kahdelle virkamiehelle Eurekan ja Eurostarsin korkean tason ryhmän kokouksiin, kolme virkamatkaa vuodessa yhdelle virkamiehelle työpajoihin ja muihin tapahtumiin, neljä virkamatkaa vuodessa yhdelle virkamiehelle Eurostarsin neuvoo-antavan ryhmän kokoukseen, siltä osin kuin niitä ei pidetä Brysselissä. Vuoden 2007 osalta oletetaan vuotuisten kustannusten jäävän 50 prosenttiin.

Ulkoinen apu: Väli- ja loppuarvioinnin ulkoisen tuen kustannusarvio (kolme ulkopuolista asiantuntijaa à 450 euroa per päivä kolmen päivän ajan + matkat 700 euroa + 448,89 euroa päivärahoja per asiantuntija).

⁵⁰ Ilmoitetaan, millaisesta komiteasta on kysymys ja mihin ryhmään se kuuluu.